NĂM THỨ MƯỜI LĂM, — SỐ THỨ 307? MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ HAI 20 và THỨ BA 21 JUIN 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL • INDOCHINE • Nº 66?3

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE Nº 150

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion	0$30 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées.	0$20 la ligne

Ta nên có sách riêng cho trẻ-con đàn-bà đọc

Bây giờ chữ quốc-ngữ đã gần được phổ-thông, sách quốc-ngữ và báo quốc-ngữ xuất hiện một ngày một nhiều, người trong nước đã phần nhiều ham-đọc, mà tiểu thuyết lại là một thứ sách nhiều người ham đọc hơn. Bởi thế tiểu thuyết mới có cái thế lực rất mạnh, mở mang được tư-tưởng, rèn đúc được tính tình của người ta. Một bậc thời triết Tàu đã nói: « Muốn sửa sang nhân quần trong xã hội, thì phải để ý vào tiểu thuyết »; đó thật là lời nói của một người đã suy xét kỹ càng và am hiểu nhân-tình vậy.

Ham đọc tiểu thuyết là tính chung của loài người, mà đàn bà trẻ con lại càng ham đọc lắm. Những tiểu thuyết đã xuất bản ở xã-hội ta bây giờ, kể cũng đã nhiều, hay hay giở, có ích hay là có hại, người có trí-thức thì đều hiểu cả rồi, Còn những sách làm riêng cho con trẻ đàn bà, thì lại ít người để ý đến, đó là một cái khuyết điểm ở xã-hội ta bây giờ.

Trẻ con tính hay tháy máy, thấy sách gì mới cũng muốn đọc, thấy chuyện gì lạ cũng muốn biết, lại gặp lúc chữ quốc-ngữ thịnh hành, được hưởng cái thú vui đọc sách, mà trong các thứ sách, tiểu thuyết lại là một thứ quà rất ham chuộng của trẻ con. Thường thấy trẻ con mới độ mười tuổi, mà ham đọc tiểu thuyết lạ lùng, người lớn cho có ngăn cấm cũng không nổi. mà xét ra thật cũng thông biểu được nhiều, chớ không phải cứ thuận miệng mà đọc liều, mà lại ham thích được đến thế. Ta tưởng nên lợi dụng cái tính ấy, viết riêng những bộ tiểu - thuyết, làm quà cho trẻ con. Hoặc là dịch sách Tây sách Tàu, thì ta chọn những sách sự tích đã hay, mà lại dễ hiểu, và cốt có bổ ích về đường đức-dục và trí-dục của trẻ con. Còn những chuyện đặt mới, thì cốt chuyện theo cái mục đích để mở mang trí thức, rèn đúc đạo đức cho con trẻ đã đành, nhưng chuyện kể phải cho hay, kết cấu phải cho khéo, lời nói cho giản dị, nghĩa lý cho rõ ràng. Đến cái lối hảo huyền viển vông, là cái lối thường của các nhà làm tiểu thuyết cốt làm cho vui miệng người đọc và sướng tai người nghe, thì phải để ý kiêng giữ, vì trẻ con óc còn non, dạ còn trẻ, lịch duyệt chưa nhiều, thường nhẹ dạ hay tin, thấy nói thế nào thì cho là thế, mà sinh ra tư-tưởng hão huyền, sinh mối hại về sau rất lớn.

Đàn bà cũng ham đọc tiểu thuyết, mà các cô thiếu-nữ lại phần nhiều ham thích hơn. Bây giờ thời thế đã thay đổi, tư-tưởng của người ta đã khác xưa, nền phong hóa cũ phá tan đã hầu hết. Các sách quốc-ngữ xuất bản hiện cũng đã nhiều, mà nói về đường mở mang trí–thức, sửa sang tính nết và chau dồi đạo đức, có bổ ích đến sự đức-dục và trí-dục của con gái đàn bà thì lại ít, đó thật là một cái khuyết điểm rất to, Ta nên lựa chọn những chuyện các bà có danh tiếng đời xưa, của ta hay là của Tàu, dịch ra quốc-ngữ, rồi thêm thắt bàn tán, cho vui câu chuyện dễ cảm hóa người đọc và người nghe, để duy trì lấy nền phong hóa cũ. Lại tìm dịch những chuyện của của các bậc nữ kiệt bên Thái-tây, đời xưa và đời nay, có chí khí siêu việt, tư-tưởng rộng xa, có công nghiệp với đồng bào tổ-quốc, để treo tấm gương sáng về đường đạo đức mới và tư-tưởng mới cho bạn quần thoa ta. Còn những chuyện đặt mới ra, cũng nên chuyên theo cái mục đích ấy, mà kết cấu phải cho khéo, ý tứ phải cho khôn, phải giữ lấy nền nếp cũ, mà cũng khôgg trái với tư tưởng mới, thì mới mong có bổ ích cho người đọc bây giờ.

Có người nói: « Bây giờ vận hội mở mang, sự học hành của nữ-giới ta đã phần nhiều tiến bộ, không kể những người có bằng cao đẳng tiểu học Pháp Việt một ngày một nhiều, lại cũng đã có người tốt nghiệp ở trường Cao đẳng Đông - pháp, hay là bằng trung học Tây. Còn mấy người chịu để ý đến sách quốc-ngữ, mà mong chịu cái sức cảm hóa, để duy trì lấy nền nếp cũ của mình ». Phải, phong trào sô đẩy, như ngọn nước chẩy xuôi, sức người vẫn khó ngăn cản được. Nhưng ở cái buổi tân cựu giao thời này, ta hay cứ hết sức giữ gìn, được phần nào hay phần ấy, ta há nỡ vì mối lợi riêng. mà theo sóng xuôi dòng, khiến cho nền phong hóa thêm mau phá hoại. Vả lại tiểu thuyết quốc ngữ có mong cảm hóa hạng người phổ thông, mà hạng người phổ thông, bao giờ cũng chiếm số nhiều ở trong xã hội. Sự tiến hóa của nữ giới nước ta, mở mang được trí thức, gìn giữ được nền nếp cho hạng người phổ thông, thì hiệu quả sau này chắc cũng không phải nhỏ vậy.

Ôi! tiểu thuyết có thế lực chuyển di xã - hội, thì người biết tiểu-thuyết, thật cầm cái quyền chuyển di xã - hội ở trong tay, ở Pháp có « Livres roses » cho trẻ con đọc, ở Tàu cũng có Phụ nữ tạp chí cho đàn bà con gái đọc, những nhà trước thuật ta nghĩ sao.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 17 juin 1927

Nước Pháp

Bản luật về việc binh gia

Thứ dân nghị-viện vẫn bàn bản dự án luật-pháp về cách tổ-chức lại binh-gia, thứ-dân nghị-viện bỏ 324 vé đối với 220 vé phản đối một bản phản nghị của M. Daladier, nguyên tổng-trưởng bộ chiến-tranh, vì nghị-viện cho rằng cứ như bản phản nghị ấy, thì những khi nghị-viện đột nhiên bị công kích, thì không thể kháng cự được. Về việc ấy tòa nội-các có đề xướng cái vấn-đề tín nhiệm.

Một lễ khánh thành

Tại Bordeaux, M. Léon Perrier đã làm lễ khánh-thành các kho tàu mới của phòng thương-mại, Nhân dịp ấy, ông chánh phòng thương-mại đọc diễn-văn có xin thi hành cái chương-trình thuộc địa của quan Albert Sarraut.

M. Perrier lại chủ-tọa một kỳ hội-đồng trọng thể của viện thuộc địa, kỷ-niệm năm thứ 25 việc lập phòng thương-mại ấy.

Nghề dệt bông

Trong một bản tờ trình gửi đến đại hội-đồng hội tổng liên hiệp nghề dệt bông ở Pháp, có nói nghề dệt bông có lắm nơi tiêu-thụ; số đồ dệt bằng bông đem đi Algérie, Đông-dương, Madagascar, Tunisie, Tây-phi-châu trong năm 1926 quá cái số một nghìn triệu quan.

Nước Anh

Vấn đề cao su

Quan thượng-thư bộ thương-mại ở hạ nghị-viện đáp lại một câu hỏi về việc thị giá cao-su sụt xuống, có nói chánh-phủ không định bãi các thể-lệ hạn chế.

Nước Đức

Việc giao tế với nước Nga

Trong khi quan thủ-tướng nước Đức hội kiến với M. Tchitcherine, ông có cho M. Tchitcherine biết cái cảm giác của đại-biểu liệt-quốc ở Genève về việc chánh phủ Moscou làm ngăn trở công-việc, và về cái thái độ đối với Ba-lan. Ông lại nói nước Đức vẫn giữ địa-vị trung-lập thực là khó xử với liệt quốc mà nước Nga tự ý gây chuyện với.

Thụy-sĩ

Tại hội Vạn-quốc

Báo *Matin* đăng tin rằng khi khai-hội-đồng quản-trị kỳ mới rồi, M. Chamberlain có khen ngợi tử-tước Ishii còn dự hội-đồng một kỳ này nữa là kỳ cuối cùng. Tử tước Ishii có cảm ơn, nói rằng ông sẽ cứ hết sức tán thành công cuộc của hội Vạn-quốc.

Hội-đồng bàn không bàn cái vấn đề Dantzig rồi giải tán.

Nước Nhật

Việc buôn bán

Cứ như các biểu tổng kê mới rồi thì số xuất cảng trong năm 1926 là 141, 276.878 viên, nghĩa là ít hơn năm 1925 là 25 000.000 viên và ít hơn năm 1924 là 6 000 000 viên.

Số nhập cảng được 194.621 613 viên ít hơn năm trước 15 000.000 viên.

Esthonie

Việc giao tế với nước Nga

Ở Reval có tin rằng việc nước Nga và nước Esthonie điều đình với nhau về việc lập một bản giao ước bất khai hấn hoãn không định bao giờ lại điều-đình. Quan sứ thần nước Nga ở Réval đi đi Berlin, để phục thuốc.

Nước Nga

Việc chính-trị

Hãng điện báo *Tass* tuyên bố rằng tin đồn rằng ở nước Nga thiết quân luật và mấy tỉnh có xử-tử nhiều người là tin đồn sai.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 14 juin 1927

Tình hình chiến tranh đường Tân-Phố

Tưởng-giới-Thạch nhân cuộc Bắc-phạt kỳ thứ tư rất khẩn cấp, nên đã định lên Từ-châu chỉ huy việc quân.

Nam-quân đã hoàn toàn chiếm được Hải châu. Trong trận đánh nhau dữ dội ở đường Tân-Phố cướp được khí giới và lương thực của Bắc quân rất nhiều. Bắc quân đã chạy về Đàm thành, nhưng vì Nam-quân theo đánh rất gấp, nên lại bỏ chạy về Phụng an.

Trương-tác-Lâm có phái viên tham mưu là Cát-mậu Như đến Giang-ninh yết kiến Tưởng-giới-Thạch, thuật ý kiến của phái Phụng-thiên nghĩ định liên hợp cả ba phái Phụng-thiên, Sơn-tây và Nam-kinh cùng nhau đánh đảng cộng-sản. Hiện Trương thôi không nói gì đến chính-trị nữa.

Trương-tôn-Xương và Tôn-truyền-Phương phản đối vấn đề thỏa hiệp

Ngày 11 và ngày 12 juin tại Trung thừa vương phủ ở Bắc-kinh có mở cuộc hội nghị về hai vấn đề quân sự và thỏa hiệp. Trương-tôn-Xương và Tôn-truyền Phương hết sức phản đối cái vấn đề thỏa hiệp nói rằng việc phòng giữ ở miền Nam Sơn-đông rất là chắc chắn, sĩ khí còn mạnh có thể cùng Nam-quân đánh nhau một trận nữa.

Tình hình Hán-khẩu

Một nhà ký giả ngoại quốc có đến yết kiến Trần-hữu Nhân hỏi về cái phương châm hành chính của chính-phủ Vũ-hán gần đây như thế nào. Trần đáp rằng: hiện nay chính-phủ Vũ-hán thực là một cái thời kỳ thuộc về giai cấp hữu sản chuyên chính.

(Dịch báo Tàu)

Ngày 17 juin 1927

Quân Nhật ở Thanh-đảo

Vì ở Sơn-đông có các toán tàn quân Trung-hoa, nên một số quân Nhật đóng ở Thanh-đảo kíp đem đi đến Sơn-đông. Kiều dân Nhật-bản được lệnh cứ ở yên; song cũng có khuyên nên dự bị cho đàn bà con trẻ đi nơi khác.

Việc hành động của Trương-tác-Lâm

Bắc-kinh. — Trương-tác-Lâm tự cử mình làm chức tổng tư lệnh lục quân và thủy quân, ngày hôm nay đã nhận chức. Sau này Trương sẽ lập một tòa nội-các trung-thành với Trương.

Trương-tác-Lâm nhận chức mới, rồi tiếp ngoại giao đoàn. Trương có bày tỏ mọi lẽ làm sao Trương phải lập một tòa nội-các do Trương kiểm soát, và do Phan-Phục giữ chức tổng-lý, và mọi lẽ cần phải thống nhất binh quyền, và thống nhất việc chính-trị.

A. R. I. P.

VIỆC VÂN-NAM

Ở thành-phố yên hẳn, xe hỏa đi lại như thường. Song cứ như cái thái độ khả nghi của mấy liên đội trước về quyền tướng Long-Vân, và hiện nay còn đóng các nơi ở chung quanh Vân nam-phủ. và dọc đường hỏa xa, thì chánh-phủ ủy-viên mới cũng có điều phải ngại. Một liên đội ấy đóng ở Nghi-long, lại vào đóng trong rừng, và chưa quyết định ra làm sao. Liên đội thứ 15, đóng ở Á-mi-châu cũng chưa đầu hàng. Một liên đội nữa, đóng ở Lục-phong, cách Vân-nam-phủ hai ngày, cũng chưa quyết định ra làm sao Sau nữa một liên đội do tướng Mong chỉ-huy cũng lui vào rừng. hiện đóng ở chỗ cách Vân-nam-phủ một ngày đường. Nếu các liên đội ấy kết với nhau, và lại họp với các toán cướp ở các nơi, thì tình thế chánh-phủ ủy-viên cũng có phần nguy-cấp. Vì vậy chánh-phủ ủy viên phải tìu tướng Long Vân lại Vân-nam-phủ, mà cứ như điều khoản giao ước mới rồi, thì trong 48 giờ phải đi khỏi Vân-nam, và đã định ngày thứ bảy mới rồi thì tới Hanoi.

A. R. I. P.

Văn học nước Pháp ở đời gần đây

II

Ông Lư-thoa là nhà đại tư tưởng ở thế kỷ thứ mười tám, ông viết quyển Ai-mê-Nhi (Emile), bài khoa-học-nghệ-luật (Discours sur les Science et les arts) và bài Nhân-loại-bất-bình-đẳng đích nguyên-nhân (Discours sur l'origine et les Fondements de l'égalité parmi les Hommes), mấy bộ sách mới ấy xuất hiện, phá tan được cái tư tưởng cũ, cái tự do tư tưởng ấy, làm rung động cả tư tưởng giới ở Âu-châu khi ấy đương tĩnh lặng. Văn học giới ở nước Anh và nước Đức, đều hoạt tỉnh lên, đập tan cả cổ điển, dựng nên phái văn học lãng mạn của hai nước. Tư tưởng của ông Lư thoa ở nước Pháp tuy có lực lượng (về chính trị ảnh hưởng càng lớn), nhưng sau khi ông mất, nước Pháp dấy nên cuộc đại cách mệnh, rồi lại nối đến cái thời đại đế chính năm 1804 và việc chính trị cách mệnh năm 1814, buổi ấy người Pháp chuyên để tinh thần vào việc chính trị, không ai để ý đến việc văn học, cho nên sự vận động mới của ông Lư-thoa xướng ra, ở khoảng giữa có đứt quãng mất mấy mươi năm, mãi đến năm 1830, tinh thần của ông Lư thoa mới phát hiện lại, nước Pháp mới sinh ra cái chủ nghĩa vận động rất to lớn của phái lãng mạn, phái văn học lãng mạn ấy, phát sinh dẫu chậm, nhưng vì với nước Anh và nước Đức, thì thành thế lại thịnh hơn và lớn hơn.

Cái thời đại toàn thịnh của phái văn học lãng mạn nước Pháp, là ở sau năm 1830, trong sử văn học gọi là: « Thời đại năm, 1830 » nhưng trong khoảng ba mươi năm trước 1830 (thời kỳ quá độ từ cổ điển chủ nghĩa đến lãng mạn chủ nghĩa), còn có mấy nhà văn học ta nên nhắc đến, là ông Gát-đô-bà-Liêu (François René de Chateaubriand, đẻ năm 1768, mất năm 1848), bà Thi-thái-nhĩ (Madame Staël, đẻ năm 1766, mất năm 1817), ông Bạch - lãng - Nạp (Pierre Jean de Béranger, đẻ năm 1870, mất năm 1857), ông Lại-mã-đinh (Alphonse Prat de Lamartine, đẻ năm 1780, mất năm 1834). bà Thi-thái-Nhĩ là một nhà nữ văn học rất giỏi ở nước Pháp trong đời gần đây. Tư tưởng về văn nghệ của nước Pháp truyền bá ra nước ngoài, lực lượng của phu nhân lại lớn lắm, và cũng có thể nói bà là tổ sư về nữ quyền chủ nghĩa (Féminisme) ở đời gần đây.

Sự vận động năm 1830, làm cách thức thế nào? đó là việc kỷ niệm lớn ở trong sử văn học nước Pháp, ta nên bàn nói đến. Đêm hôm 15 tháng février năm 1830, ở rạp kịch lớn thành Pha-lê nước Pháp, khai diễn lần thứ nhất vở kịch A-nhĩ-Nani (Hernani) của ông Hiếu-Nga (Victor Hugo) đẻ năm 1802, mất năm 1885), bản kịch ấy thật là khêu chiến ngay với cổ điển chủ nghĩa, đại khái diễn việc tuẫn tình của một vị quí tộc nước Tây-ban-Nha (Espagne) sự tích thì thật là phi thường lãng-mạn, thế thì về kịch ấy, không những là đập tan cái lề lối diễn bi, mà bao nhiêu pháp luật phải cổ điển coi là thiên kinh địa nghĩa, cũng đều phá tan đi hết. Cái vở kịch ấy, ở các rạp hát nước Pháp, xưa kia chưa từng diễn bao giờ. Buổi khai diễn đêm hôm ấy, ở rạp hát lớn nước Pháp gần thành ra chiến trường của phái tân và phái cựu. Các văn nhân trong hai phái ấy, đều nói đầy trong rạp hát ấy, người nào cũng dơ chân hoa tay, nghiến răng mím lợi gần thành ra sự quyết liệt rất to, mấy viên tướng mạnh ở trong phái lãng mạn là bọn ông Hiếu-nga, ăn mặc lối hí kỳ cổ quái, bộ dạng ngông nghênh, cố ý làm cho biểu lộ cái khí khái của phái lãng mạn; đến khi tấn kịch khai diễn, phái lãng mạn thì vỗ tay, phái cổ điển thì suỵt mồm, trong rạp hát xưa kia chưa có bao giờ đến huyên náo như thế, vì sau kết quả thì phái lãng mạn thắng lợi. Từ hôm ấy giờ về sau, văn học giới nước Pháp mới mở ra giới đất mới, không bị cổ điển dàng buộc nữa. Người trong phái văn học mới chủ trương về việc vận động ấy rất nhiều; tôi chỉ kể tám người trọng yếu là: ông Hiếu-nga, ông Thánh-bi-vi (Augustin Sainte - Beuve, đẻ năm 1804, mất năm 1869), ông Đại-trọng-mã (Alexandre Dumas, đẻ năm 1806, mất năm 1870) ông Báo nhĩ-trát-phắc (Honoré de Balzac, đẻ năm 1799 mất năm 1850), ông Ma-lị-Mật (Prosper Merimée, đẻ năm 1803, mất năm 1870) ông Kha-thoát (Theophile Gautier, đẻ năm 1811, mất năm 1871) và ông Mạc-xuất (Alfred de Musset, đẻ năm 1810, mất năm 1857)

Ông Hiếu-nga là lĩnh tụ phái lãng mạn vận động năm 1830, ông là nhà làm thơ, nhà làm vở kịch và nhà viết tiểu thuyết, lại là nhà chính luận, các sách của ông viết ra đến năm sáu mươi bộ, sách có tiếng hay lắm, là bộ tiểu thuyết. Những kẻ khốn nạn (Les Misérables) đại ý là chê mỉa cái cách tổ chức không hoàn toàn của xã hội, thay mặt một hạng người bị oan khổ mà kêu gào; lại có bộ Chung lâu-thủ (Notre Dame de Paris,) bộ Cửu-thập-tam - niên (Quatre-vingt-treize) lại đều nổi tiếng lắm. Tiểu thuyết của ông Hiếu-nga, người Trung-quốc đã dịch được mấy bộ, toàn là sách có giá trị, có lý thú, có bổ ích cho xã hội.

(Còn nữa) X. dịch thuật

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	35 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 50
nhì,	10 00
ba,	9 10
Thóc hạng nhất,	5 90
Bắp ngô	6 70

Giá bạc. — Kể từ ngày 20 Juin 1927 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 85.

Thời giá quốc trái :

Ngày 14 Juin 1927

3 °/.	hoàn dần		69 50
3 ½ °/.	hoàn dần		94 50
4 °/.	vĩnh viễn	1917	64 85
4 °/.	»	1918	64 15
6 °/.	»	1920	89 35
5 °/.	hoàn dần	1920	89 f.00
4 °/.		1925	93 00

Ngày 17 Juin 1927

3 °/.	vĩnh-viễn	59 f.00
5 °/.	1915-1916	76 f.50

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* đến ngày thứ năm 23 juin, hồi 6 giờ, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane Quinhơn và Saigon. Vào Saigon các thư từ sẽ chuyển sang tàu *Angers* để từng ngày 27 juin thì khởi hành.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Các lớp học trong vụ hè

(Cours de vacances)

Bắt đầu từ 1er juillet 1927 trở đi, tại Trung-bắc Học-hiệu sẽ mở những lớp dạy trong hai tháng hè, từ lớp Đồng-ấu đến lớp Cao-đẳng và lớp chuyên dạy những học-sinh đã có bằng Sơ-học Pháp-Việt thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm.

Trừ lớp này không kể, còn năm lớp trên kia chỉ chuyên dạy về hai món là Pháp-văn và toán-pháp thôi.

Mỗi ngày chỉ học có một buổi.

Nữ học sinh từ lớp Trung-đẳng (Cours Moyen) trở lên sẽ học [illegible] ngày xin học bắt đầu nhận từ ngày 20 juin này trở đi.

Ai muốn hỏi thêm điều gì thì cứ lại Trung-bắc Học-hiệu ở phố Nhà-thờ (Rue Lamblot) số 22.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ tư 21 juin.

Quan phó Toàn-quyền Monguillot tới nơi. — Quan Phó Toàn-quyền Monguillot ở Pháp sang đã tới Hanoi chiều hôm qua bằng xe ô-tô. Ngài đã nhận việc ngay từ sáng hôm nay. M. Lavit làm quyền phó Toàn-quyền thì nay lại nhận chức chánh sở tài-chính như cũ, còn M. Tholance là quyền chánh tài chính thì nay đã vào Thanh-hóa nhận chức Công-sứ.

Nhà Ngân-hàng Đông dương lại được gia hạn nữa. — Nhà ngân-hàng Đông dương lại được đặc quyền gia hạn thêm sáu tháng nữa kể từ ngày 21 juin trở đi.

Việc bắt lính ở hàng Đào. — Ngày hôm qua phố hàng Đào hàng Ngang đều có lính cảnh sát mật thám và lính khố xanh đóng chật đường để ngăn cấm việc bắt lính trong dịp rước vong cụ cử Lương, ở Bờ hồ lại một toán khố xanh súng ống đứng gác nữa. Bao nhiêu những đường ngả đi về phía hàng Đào đều có lính đứng chắn cả. Từ 8 giờ cho đến 6 giờ đường Bạch-mai không biết cơ man nào là nam nữ học sinh chực xuống làm lễ nhưng lại bị cản về hết. Ở nghĩa-địa Hợp-thiện lính đông đông lắm, cả ông huyện Hoàn-long cũng phải thân hành đến dẹp, chỉ cho người tang-gia vào thôi, còn người ngoài thì không được vào. Học trò và lính có sô sát, bên học trò phải mấy người bị thương và mấy người bị bắt giải về đồn Vọng.

Tàu «Primauguet» tại Saigon. — Tuần-dương-hạm *Primauguet* đã tới Saigon ngày 17 juin lúc 16 giờ, một chiếc thủy phi-cơ đi với tàu ấy thì tới vào buổi sáng. Chiếc máy ấy khi tới vũng tàu thì đi vào Saigon trước.

Các quan chức ở Saigon có nghênh tiếp và có mở hội mừng trọng thể lắm. Chương-trình hội thì có một bữa tiệc mở tại phủ Thống-đốc, một cuộc nhảy đầm tại nhà thị sảnh và một cuộc hát bội ở nhà hát Tây. Tàu *Primauguet* chừng 30 juin này mới ở Saigon ra Bắc.

Nguyên-soái Franceroles sắp tới nơi. — Nguyên-soái Franceroles bổ sang thay nguyên soái Benoit coi đạo quân Trung Bắc-kỳ, đã ở Pháp đáp tàu *Paul Lecat* sang ngày 3 juin vừa rồi. Chừng trung tuần tháng juillet ngài sẽ tới Bắc-kỳ.

Rước nhà thờ. — Hồi 6 giờ chiều hôm qua Nhà-thờ Hanoi có rước linh đình lắm, mãi đến gần 7 giờ mới xong. Trong khi rước không xảy ra việc gì quan trọng cả.

Bột PHOSCAO
Bồi bổ sức-khỏe ăn rễ tiêu.

MẶC TÂY

Quí-khách muốn cho các cô, các cậu bé mặc tây. Xin mời quá-bộ lại hiệu DEMANGE HANOI xem qua. Hiệu ấy mới nhận được rất nhiều quần áo trẻ con, bằng tơ, đủ các mùi, kiểu đẹp, giá chỉ từ 2 đồng đến 3 đồng thôi.

Một đạo nghị-định về việc học-chính. — Các giáo viên bản xứ trong ngạch Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt nào đã bổ vào ngạch tây về bực tiểu-học theo như thể lệ đang thi hành hễ đỗ bằng Sư-phạm tây (Certificat d'aptitude pédagogique) thì sẽ được xếp đặt lại thứ bậc trong ngạch ấy tùy theo với cái thời hạn của mình đã làm ở trong học-chính, cứ bốn năm được thăng một bậc.

Các giáo viên trong ngạch Cao-đẳng tiểu học Pháp Việt được bổ vào ngạch tây về bực tiểu học, muốn được lên thực thụ thì hễ lúc bổ vào ngạch tây mà đã làm việc được hơn 5 năm trong ngạch Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt thì có thể được miễn thi viết trong kỳ thi bằng Sư-phạm.

Các giáo viên bực tiểu học Pháp mà có bằng tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Sư phạm thì cũng có thể được miễn thi viết trong khi thi bằng Sư-phạm Tây.

Tòa án binh. — Đến ngày 28 juin, hồi 7 giờ rưỡi sáng, tòa án binh sẽ họp để xét xử mấy việc sau này:

Việc Ng-học-Luyện, lính khố đỏ can tội đào binh trong lúc binh thời.

Việc Vũ-văn-Nhân bếp khố đỏ can tội ăn cắp nhà binh.

Việc người lính lê dương Stans can tội đánh lại người trên trong khi làm việc.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời kính tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng thương mến ở tỉnh chia buồn hoặc đi đưa đám thân phụ chúng tôi ngày 19 tháng sáu vừa rồi.

Cô ai tử: Nguyễn-văn-Lộc
Nguyễn-huy-Cẩn
Nguyễn-văn-Kỷ
Đồng gia quyến đồng kính tạ.

Việc làm trường học. — Nay cho phép thu vào quỹ của nhà nước Bảo hộ một số tiền là 2.500 đồng của dân huyện Nam-trực (Nam-định), thuận nguyện góp vào việc làm cái trường học ở Nam-trực.

Nay cho phép thu vào quỹ của nhà nước Bảo-hộ một số tiền là 1000 đồng của dân làng Ngọc-cục, Hành-thiện, Thượng-phúc, về phủ Xuân-trường, thuận nguyện góp vào việc làm hai lớp học mới ở trường Xuân-trường.

Sữa BERNA
Là thứ sữa trẻ con ăn rất bổ.

COURS DE VACANCES
VICTOR HUGO
No 67, Bd Carnot, Hanoi
Cours Secondaires — Préparation aux Baccalauréats (Septembre) par cours et leçons. 7051

NÊN CẨN THẬN!

Chớ nên dùng những thứ thuốc giả vô công-hiệu, mà người ta thường chào ta mua, khi ta đến mua một lọ QUINTONINE. Nhất định đừng lấy các thứ làm giả, nên đòi được thuốc QUINTONINE, chỉ có thuốc ấy là có thể chế được một lít rượu vang bổ, rất nhạy, rất ngon. Thuốc QUINTONINE dùng thể thuốc EXTRAIT DE QUINQUINA rất tốt và rượu vang chế bằng thuốc ấy, là một thứ rượu bổ và khai vị. Giá tiền chỉ có 0 p. 60 một lọ.

Bán tại hiệu Bào-chế BLANC phố Paul Bert Hanoi.

CHỈ BÁN VÉ
đến hết ngày *24 Juin* này THÌ THÔI
Có 1 $ 00 may ra làm giàu được 100.000 $ 00
(CUỘC ĐÁNH SỐ LẤY TIỀN GIÚP DÂN BỊ LỤT)
Đến ngày 1er Juillet 1927 thì mở số
Bán vé tại bản-quán
XIN MUA MAU, KẺO HẾT !!!
Ở xa gửi mua, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé vé lại.
XIN MUA MAU, KẺO HẾT !!!

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Một việc lừa đảo. — Nguyễn làng mấy người ký mục là Dương-xuân-Phiên, Dương-đình Côn và Dương-đình Quý có cần tiền tiêu, mới ấy quyền cho những người ấy đem ruộng công cầm cho công-ty *crédit foncier*. Những người ký mục ấy đến cậy M. Vương-thái-Khiêm, làm công cho một hiệu tây buôn. M. Khiêm nhờ người cầm hộ số ruộng ấy, cho công-ti *crédit foncier*, mới bắt viết một bức văn-tự đứng vay của em là Vương-văn-Việt là thầu khoán 600 đồng, nói là vay để chi phí việc cầm ruộng ấy, kỳ thực thì bắt phải lễ số 600 đồng ấy. Khi công-ti *crédit foncier* cho vay một số tiền trước thì M. Vương-thái-Khiêm đòn khất ngay 600 đồng, rồi lại giữ bức văn tự nhờ luật sư viết giấy cho công-ti *crédit foncier* giữ lại số 600 đồng nói là những người ấy nợ chưa trả. Tòa hỏi đôi bên và chứng tá cùng nghe lời luật sư đôi bên cãi rồi hoãn lại để nghị án.

Đẻ con không khai sinh. — M. Ng-văn-Tác làm công bán hàng cho hiệu tây buôn có sinh một đứa con để quá hạn không đến tòa Đốc lý khai sinh, phải tòa phạt 25 quan.

Hành hung. — Ng-văn-Lạc làm bồi hàng cơm Phú-gia, phố hàng Bông vì lười biếng bị cai đuổi không cho làm nữa. Cách mấy hôm sau nó nghi cho bạn đồng nghề ton hót nói xấu liền lại sinh sự đánh bị thương xoàng. Tòa phạt Ng-văn-Lạc 5 quan.

Ăn cắp thẻ xe đạp. — M. Trần-gia-Mưu có đem chữa một cái xe đạp ở hiệu chữa xe tên là Nguyễn-văn-Tình. Cai hiệu giao cho Nguyễn-văn-Sinh 15 tuổi làm công ở đấy, chưa thế nào, rồi tháo ngay cái thẻ xe giấu vào túi. Khi M. Mưu nhận xe không thấy cái thẻ đồng hỏi thì nó nhất định chối, sau phải đi trình, lúc sở cẩm hỏi thì nó khai rằng bỏ trí rồi quên đi mất không lắp trả vào xe. Tòa phạt Nguyễn-văn-Sinh 8 ngày tù án treo.

Ăn cắp đường. — Nguyễn-văn-Thai vô nghề nghiệp bẻ một cái vòng của đứa con một người đàn bà tên là Trần-thị-Tuất ở bờ hồ, rồi sau có một người lính khố đỏ đuổi bắt được. Tòa phạt Nguyễn-văn-Thái 2 tháng tù.

Người sành chỉ kén
thuốc-lá Mélia mây hút

Đăng việc riêng

Tôi có thằng em giai tên là Nguyễn-đình-Quỳnh, 13 tuổi, mặt tròn, tầm thước độ thước hai tây, học ở trường Pháp-Việt Hà-đông, năm ngoái đến kỳ «thi Sơ-học yếu-lược», nó trốn không thi đến năm nay lại trốn không đi thi, nhưng nói giối ở nhà rằng đỗ, đến lúc ở nhà biết rằng nói giối nên nó sợ mà trốn đi từ hôm 20 tháng mai 1927. Lúc đi chỉ mặc có quần áo cánh thôi, mũ không có, chân đi đất, không biết rằng lạc hay có ai dỗ-dành nó đi. Hiện ảnh nó đây:

Vậy ông bà nào có biết nó ở đâu, hoặc có bắt được nó lạc thì xin làm ơn đưa nó về hộ tôi, hay là mách dùm thì tôi xin hậu-tạ.
Mme Chi, số nhà 62, phố Hà-vân, Hà-đông. 7044

SẢN-NHIÊN-ĐÀI
18, Ruelle des Pavillons noirs, Hanoi
Muốn mộ con hát hay và giỏ lương cao ai xin cứ gửi đơn cho ông quản-lý nhà hát. 7.05..

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.
Viết thư mà hỏi giá.

Ngạch tòa sứ. — M. Ng-ngọc-Lễ, tham-tá tập sự ở Lạng-sơn, nay đổi đi Phúc-yên.

M. Nguyễn-thế-Hiền, tham tá tập sự ở Hà-nam, nay đổi đi Lạng-sơn.

M. Trần-hữu Cui, thư-ký hạng tư hết hạn nghỉ, nay đổi đi Hà-nam.

Ngạch thừa-phái. — M. Đỗ-Lang, thừa phái Kiến an, được nghỉ 20 ngày.

Thưởng hàm. — M. Lý-quang Tích, xã-đoàn Hoàn-mô, châu Mon-cay, vì đã có can-đảm trong khi đuổi một toán giặc Khách toan tràn sang ta vào khoảng tháng février vừa rồi, vậy nay được thưởng tùng cửu phẩm bá hộ (9 2).

Lời cảm ơn. — Tôi xin có lời cảm tạ các cụ, các ông và các bà đã có lòng tử tế cho đồ phúng viếng, hoặc đi đưa đám nội nhân tôi, ngày 17 juin vừa rồi. Trong khi bối rối có điều gì sơ xuất xin các cụ các ông các bà tha lỗi cho.

Nguyễn Phan
37, Impasse Thịnh-Đức

Bội tín. — Ngày tháng giêng tây năm nay, tên Nguyễn-Thịnh, 38 tuổi làm nghề thợ thêu, quán làng Lương-khê, huyện Hưng-nhân, tỉnh Thái-bình, ngụ tại phố Tiền-an (Bắc-ninh) có ra Haiphong nhận làm cho một người đội Tây 100 bạc đồ hàng thêu. Tên ấy lĩnh ngay 40 đồng tiền đặt, từ đấy cứ khất quanh nói vì tỉnh Bắc-ninh có bệnh dịch tả nên không mượn được thợ làm. Viên đội Tây chờ mãi đến nay không thấy được hàng thêu nên phát đơn đi kiện. Hiện sở mật thám đã bắt được tên Nguyễn-Thịnh ở Bắc-ninh để giải ra tòa án Haiphong xét xử.

Ăn cắp lại bị mất cắp. — Ngày tháng tư Tây năm nay, tên Nguyễn-thị-Gái tức Tư, 25 tuổi, quán làng Thôn chung, phủ Xuân-trường (Nam định) đến ở vú sữa với bà Nguyễn-thị hai, phố Bắc-ninh số nhà 88 đến đêm ngày 11 mai, tên ấy móc túi áo sau lấy một tờ giấy bạc 100 đồng giấu đi sáng hôm sau xin đi giặt quần áo, rồi đi mất không thấy về. Cụ đi trình sở cẩm hàng Đậu. Nay sở mật thám đã tìm thấy thì nó nhận có ăn cắp 100 đồng của chủ, nhưng chẳng may khi đi tàu thủy về Nam bị kẻ cắp cắt thắt lưng lấy mất món tiền ấy.

Kẻ cắp cắt khuy. — Đào-văn-Tư 18 tuổi làm cu-li nhà ở Yên-phụ bị bắt được quả tang cắt khuy vàng của Mme Nguyễn-thị-Hai ở hàng Da số 24 tại đã phải bắt để xét hỏi.

Thuốc lá Mélia hương
thơm vì chế bằng
lá thuốc tốt
Các ngài không nên hút thứ khác

FEU MATHIAS PASCAL
Chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi, từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 juin 1927. Tích chuyện lý-thú vui suốt trò, nhiều cảnh lạ, lắm đoạn hay.

LE CAVALIER SANS TETE
Chiếu tại rạp Family Cinéma từ thứ tư 15 đến thứ sáu 17 Juin 1927 (2 hồi đầu) chuyện dị kỳ, lắm cảnh cười tức bụng.
Từ thứ bảy 18 đến thứ ba 21 Juin 1927 chiếu phim ảnh tàu rất hay.

Cái hè sồng-sộc nó thì đến đây
Về mùa hè này, các Quí-Bà Quí-Cô, muốn mặc mát, không gì bằng đến hiệu Nguyễn-Đắc, ở số 89, phố hàng Khay (Paul Bert) Hanoi, mua các thứ hàng Saigon mới ra kỳ tàu vừa rồi, đủ các mùi rất đẹp, rất nhã, rất lịch-sự. 7.631

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ *«COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux»*.
Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.
Bán tại hiệu bào-chế:
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

Phần thứ ba, quyển thứ 1, 2 và 3 và quyển thứ 4, 5, 6 và 7 đã xuất bản rồi — Xã-hội tiểu-thuyết của ông Victor Hugo, phần thứ ba, từ quyển thứ nhất đến quyển thứ bảy, đóng làm hai quyển (Les Misérables de Victor Hugo, 3ème Partie, Livres 1, 2, 3, 4, 5, 6 et 7) đã xuất bản rồi. Quyển thứ 1, 2 và 3, dày 251 trang giá bán mỗi quyển 0$55 và quyển thứ 4, 5, 6 và 7, dày 299 trang giá bán mỗi quyển 0$65. Ở xa, tiền cước gửi mỗi quyển 0$20, hoặc hai quyển gửi làm một gói 0$30, hoặc cả 11 quyển từ hồi đầu gửi làm một gói 1$00.

Nạn ô tô. — Ngày hôm qua vào hồi 5 giờ chiều chiếc ô-tô số T. 2601 do một người Tây cầm máy khi ở trên cầu sông Cái, còn cách chỗ tránh xe độ 10 thước thì đụng phải cái xe hàng số D-t-n-g L. số 3, bị hỏng hai bánh và gãy càng xe.

Cũng ngày hôm qua vào hồi 6 giờ rưỡi, chiếc ô-tô số T. 1816 đi qua phố chợ Đồng-xuân thì đụng phải chiếc xe nhà của Mme Lê-thị-Chúc đỗ ở trước cửa nhà số 62.

Bệnh tả — Ng-thị-Thắng 35 tuổi, quán làng Liên-mỹ bị bệnh tả đã đem chôn ở nghĩa-địa Phúc-trạng.

Lại ngày hôm qua ở làng Vân-hồ lại một người mới bị bệnh tả.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Một cái tai nạn rất gớm ghê. — Chiều thứ bảy vừa rồi ở đường ra Đồ-sơn có xảy ra một cái nạn ô-tô rất thê thảm, là một cái xe ô-tô ở trong có M. de Boittini là quan cai-trị và phu nhân cùng M. Guiselin là bác sĩ ngồi, chưa rõ vì lái nhanh quá hay thế nào mà cái ô-tô đổ, bà de Boittini cùng *docteur* Guiselin chết ngay lập tức. Còn ông de Boittini thì cũng bị thương đều phải khiêng ngay vào nhà thương.

Ai mất chó. — M. Dullié làm việc tại nhà máy đèn Cửa cấm lại sở cẩm trình rằng vừa rồi có một con chó cái lạc vào nhà, ai mất lại nhận sẽ trả.

M. Rosselin ở số 8 phố Jeffre làm đơn trình lạc mất một con chó cái giống Fox-Terrier.

M. Roux ở số 2 phố République cũng lại sở cẩm trình rằng có một con chó tây lạc vào nhà thì xin cho bắt vào nhà nhốt súc vật.

NAM-ĐỊNH

Hội Học-giới bảo-trợ. — Kỳ đại hội đồng thường niên năm nay họp tại hội quán hội Trí-tri phố hàng Đồng, có ông đốc học kiêm thanh-tra bản tỉnh chủ tọa. Cứ như lời ông hội trưởng Đào-v-Minh tường thuật công việc hằng năm thì biết hội năm nay thịnh đạt lắm. Tiền làm nhà hội-quán hết một vạn đồng, sẽ khởi công làm về đầu tháng octobre.

Khi bàn đến việc linh tinh thì ông Nguyễn-văn-Tuân yêu cầu mở một lớp học lao-động cho thợ thuyền học, hạn học 4 tháng thì ra. Việc này được đại hội-đồng chuẩn y.

Một người hội viên lai cảo.

Lễ phát phần thưởng. — Hôm thứ bảy mới rồi trường Pháp-Việt Cầu-sở huyện Phong-doanh làm lễ phát phần thưởng rất trọng thể.

Theo như chương trình thì đáng lẽ chiều thứ bảy có cuộc đá bóng thi và tập võ xong vì mấy hôm trước mưa sân trường lội, nên tạm hoãn. Đúng 7 giờ rưỡi thì đốt 9 quả pháo lệnh, các nhà có đèn thi, các học-sinh mang đèn đến để rước. Đám rước đi đầu có con ngựa xã tuần cưỡi đi dẹp đám, cầm đuốc tây, đến năm lá cờ ngũ hành đến đèn quân thư có hiệu nhà trường, đến bộ đèn bát bửu của nhà chùa, cờ lụa xanh đỏ gián chữ A, B, C, D, nam nữ học sinh lớp đồng ấu cầm, đến phường nhạc tây do học trò thổi, đến đèn thi và đèn xếp. Mười người tuần phu đều bận lon đi xà cạp chỉnh tề đi dẹp đám. Đám rước đi qua mấy làng lân bang, đều được mấy ông lý cho người nhà mang nước chè tươi cho học trò uống. Đi qua mỗi làng lại đốt một quả pháo mừng, tiếng hò reo lại ầm ầm lên như đại hội. Già trẻ nhất là các cô con gái nhà quê lũ lượt kéo nhau đi sau đám rước đông như kiến, cười cười nói nói xem ý cũng lấy làm vui vẻ lắm. Hơn mười giờ thì rước về đến trường. Lúc bấy giờ cái quang cảnh nhà trường thực là huyên náo, trong sân thì đèn thắp sáng choang cái xanh cái đỏ, ngoài rìa nhà trường thì ngọn đèn mấy cỗ hàng nước chiếu mờ chiếu tỏ, phản chiếu xuống mặt ruộng nước càng to nhà trường trông thực là đẹp. Người hàng huyện kéo nhau đến có hàng nghìn người, kẻ cười người nói, kẻ gọi chị, người tìm em, thực là vui vẻ. Đám rước đỗ rồi thì đốt pháo thăng thiên, pháo chuột, pháo vịt, pháo hoa cà hoa cải, pháo cây bông! Cuộc vui gần nửa đêm mới giải tán.

Sáng sớm hôm sau, đúng 9 giờ các quan, các quý khách, các thân hào tề tựu, phường nhạc cử nhạc rồi pháo đốt liên thanh. Đoạn, ông chưởng giáo Nguyễn-văn-Tuân đứng dậy đọc một bài diễn văn thường lệ, lời lẽ cũng chải chuốt, nhiều đoạn cũng dễ nghe, có câu rằng: «Cái luân-lý Âu phương không hạ cái nhân-phẩm xuống quá như con vật, cái luân lý Âu phương không bao giờ có một người dân tay nâng đĩa bạc, rồi phục xuống lạy một người khác cũng rồi cũng giống.. .. như cái luân lý ta mà chúng ta đã được mục kích v. v.....» Ông Tuân đọc độ nửa giờ thì xong tiếng vỗ tay ran như pháo nổ, phường nhạc lại cử nhạc nhiều khúc rất hay. Ông Phạm-văn-Luân chánh hương hội cũng đọc một bài nhiều tư tưởng mới lắm. Kế đến cậu Vũ-ngọc Hữu thay mặt học trò cũng đọc một bài, nhất là đoạn nói về tình thầy trò rất là đậm đà mật thiết. Xong rồi ông chưởng giáo xướng danh học trò lấy thưởng, các ông giáo Nguyễn-hùng-Tác, Trần-tam-Sách đưa sách các ông ban cho.

Vừa 11 giờ thì xong, ông chưởng giáo mời các quan khách dự tiệc rượu sâm banh và bánh ngọt. Bọn học trò đậu bằng Sơ học cũng được dự tiệc.

Nhân đây, nhà trường xin thâm tạ các quan các ngài đã vì bậc thiếu niên, vì việc học trong nước mà ban thưởng cho cái lễ ấy được long trọng như vậy.

Trường Cầu-sở lai cảo.

PHÚ-THỌ

Phát phần thưởng cho học trò trường Phú-thọ. — Hồi chín giờ rưỡi sáng hôm 17 juin vừa đây đã phát phần thưởng cho học-trò trường Phú-thọ tại chợ lớn trong tỉnh. Có quan Công-sứ Huckel đến chủ tọa và các quan Tây Nam cùng các thân hào hàng tỉnh đến dự lễ rất đông. Đúng giờ quan Công-sứ tới nơi thì phường nhạc Hà-Thạch cử bài quốc ca Pháp; các quan an tọa đâu đấy thì ông đốc học đọc một bài diễn văn bằng tiếng Pháp đại ý nói cám ơn quan chánh công sứ Huckel đã nhiệt tâm về sự học, ngài đến dự lễ phần thưởng lần này là ba, ngài hết lòng khai hóa cho sự học ở tỉnh này, nên ngày nay mới được đông thêm số học-trò nhiều như vậy. Xong rồi quan công sứ đọc một bài nói khuyên học trò nên chăm chỉ sự học cho chóng được thành đạt và ngài lại khuyến khích nên tập thể thao, bởi vậy mà năm nay phần thưởng lại càng to thêm hơn mọi năm là vì có nhiều phần thưởng thể thao; có một cậu bé con tên là Quế được danh-dự riêng về phần thể thao. Lúc phát thưởng xong cho các học trò thời quan sứ có gọi cậu Quế lên cho mặc quần áo tập võ đủ cả giầy mũ, trông như một tướng võ, rồi khoác một cái băng tam tài ngồi trên mình ngựa rước đi chung quanh thành phố, có phường nhạc đi trước thật là vui vẻ lạ thường, xưa nay học trò các trường Bắc-kỳ chưa từng được sung sướng như thế bao giờ. Riêng một phần thưởng võ cho cậu Quế cả mũ giầy quần áo là 15 $ do quan Giám-binh Mert ban thưởng, lại còn phần thưởng về văn bài nhà trường các sách về cũng đáng 10 đồng. Còn nhiều phần thưởng to nữa nhưng không kể xiết được.

Ta nên biết rằng tỉnh Phú-thọ là một tỉnh bán khai mà nay sự học hành được tấn bộ trông thấy cũng là nhờ về quan công sứ có lòng nhiệt thành khai hóa cho lũ con em, từ xưa đến nay, các tỉnh ở Bắc-kỳ chưa được mấy tỉnh là có phần thưởng to như tỉnh Phú-thọ.

Chớp ảnh. — Từ hôm phát phần thưởng xong, cứ tối nào cũng có chiếu ảnh trước cửa dinh quan công sứ để cho các học trò xem mươi tối cho giải trí.

Bệnh dịch tả. — Các làng thuộc phủ Lâm thao như là: Thạch-cáp, Thạch sơn, Tứ-xã, Cao-mại hiện nay đang có bệnh dịch tả dữ dội quá, ngày nào cũng phải mươi lăm người chết. Từ hôm nọ đến nay, người chết chừng tả ở các vùng ấy vào hơn 200 người rồi.

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Marius sentit un frisson lui courir dans les reins en entendant la Jondrette faire cette réponse paisible :

— Pardieu ! je vais t'aller chercher celles du voisin.

Et d'un mouvement rapide elle ouvrit la porte du bouge et sortit dans le corridor.

Marius n'avait pas matériellement le temps de descendre de la commode, d'aller jusqu'à son lit et de s'y cacher.

— Prends la chandelle, cria Jondrette.

— Non, dit elle, cela m'embarrasserait, j'ai les deux chaises à porter. Il fait clair de lune.

Marius entendit la lourde main de la mère Jondrette chercher en tâtonnant sa clef dans l'obscurité. La porte s'ouvrit. Il resta cloué à sa place par le saisissement et la stupeur.

La Jondrette entra.

La lucarne mansardée laissait passer un rayon de lune entre deux grands pans d'ombre. Un de ces pans d'ombre couvrait entièrement le mur auquel était adossé Marius, de sorte qu'il y disparaissait.

La mère Jondrette leva les yeux, ne vit pas Marius, prit les deux chaises, les seules que Marius possédât, et s'en alla en laissant la porte retomber bruyamment derrière elle.

Elle rentra dans le bouge :

— Voici les deux chaises.

— Et voilà la lanterne, dit le mari. Descends bien vite.

Elle obéit en hâte, et Jondrette resta seul.

Il disposa les deux chaises des deux côtés de la table, retourna le ciseau dans le brasier, mit devant la cheminée un vieux paravent, qui masquait le réchaud, puis alla au coin où était le tas de cordes et se baissa comme pour y examiner quelque chose. Marius reconnut alors que ce qu'il avait pris pour un tas informe était une échelle de corde très bien faite avec des échelons de bois et deux crampons pour l'accrocher.

Cette échelle et quelques gros outils, véritables massues de fer, qui étaient mêlés au monceau de ferrailles entassé derrière la porte, n'étaient point le matin dans le bouge Jondrette et y avaient été évidemment apportés dans l'après-midi, pendant l'absence de Marius.

— Ce sont des outils de taillandier, pensa Marius.

Si Marius eût été un peu plus lettré en ce genre, il eût reconnu, dans ce qu'il prenait pour des engins de taillandier, de certains instruments pouvant forcer une serrure ou crocheter une porte, et d'autres pouvant couper ou trancher, les deux familles d'outils sinistres que les voleurs appellent *les cadets* et *les fauchants*.

La cheminée et la table avec les deux chaises étaient précisément en face de Marius. Le réchaud étant caché, la chambre n'était plus éclairée que par chandelle ; le moindre tesson sur la table ou sur la cheminée faisait une grande ombre. Un pot à l'eau égueulé masquait la moitié d'un mur. Il y avait dans cette chambre je ne sais quel calme hideux et menaçant. On y sentait l'attente de quelque chose d'épouvantable.

Jondrette avait laissé sa pipe s'éteindre, grave signe de préoccupation, et était venu se rasseoir. La chandelle faisait saillir les angles farouches et fins de son visage. Il avait des froncements de sourcils et de brusques épanouissements de la main droite comme s'il répondait aux derniers conseils d'un sombre monologue intérieur. Dans une de ces obscures répliques qu'il se faisait à lui-même, il amena vivement à lui le tiroir de la table, y prit un long couteau de cuisine qui y était caché et en essaya le tranchant sur son ongle. Cela fait, il remit le couteau dans le tiroir, qu'il repoussa.

Marius de son côté saisit le pistolet qui était dans son gousset droit, l'en retira et l'arma.

Le pistolet en s'armant fit un petit bruit clair et sec.

Jondrette tressaillit et se souleva à demi sur sa chaise:

— Qui est là ? cria-il.

Marius suspendit son haleine. Jondrette écouta un instant, puis se mit à rire en disant :

— Suis-je bête ! C'est la cloison qui craque.

Marius garda le pistolet à sa main.

XVIII

Les deux chaises de Marius se font vis-à-vis

Tout à coup la vibration lointaine et mélancolique d'une cloche ébranla les vitres. Six heures sonnaient à Saint Médard.

Jondrette marque chaqua coup d'un hochement de tête. Le sixième sonné, il moucha la chandelle avec ses doigts.

Puis il se mit à marcher dans la chambre, écouta dans le corridor, marcha, écouta encore : — Pourvu qu'il vienne ! grommela-t-il ; puis il revint à sa chaise.

Il se rasseyait à peine que la porte s'ouvrit.

La mère Jondrette l'avait ouverte et restait dans le corridor faisant une horrible grimace aimable qu'un des trous de la lanterne sourde éclairait d'en bas.

— Entrez, monsieur, dit-elle.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(*Tiếp theo*)

Marius nghe câu đáp lại sau này, con mụ *Jondrette* điềm-đạm mà thưa với thằng chồng, thì dùng-mình dợn-gáy. Mụ đủng đỉnh thưa rằng:

— Thôi thì để tao sang lấy ghế của gã láng-diềng.

Mụ nói thế rồi mở ngay cửa chạy ra ngoài lối-đi.

Marius tỉnh ra nhảy xuống chạy vào gầm giường mà đi ẩn không kịp được. Thằng chồng nói:

— Cầm lấy cây nến mà đi, con vợ.

Con vợ rằng:

— Không, cầm nến làm gì cho nó bận tay. Tao phải mang hai cái ghế kia mà. Trời sáng trăng.

Marius nghe tiếng cái bàn-tay nặng-nề của mụ *Jondrette* sờ-soạng trong bóng tối để tìm cái thìa-khóa cửa. Cửa mở ra. *Marius* thốt-nhiên khiếp-đảm mà đứng trơ ra như phỗng-đá ở trên trốc tủ.

Mụ *Jondrette* vào.

Một tua ánh-sáng trăng lọt qua cửa-sổ mà chiếu vào quãng giữa hai chỗ tối. Một bên bóng-tối che kín hẳn cái bức-tường chỗ *Marius* trèo lên ròm lỗ-hổng.

Mụ *Jondrette* ngước mắt lên mà không nom thấy *Marius*, cửa-nhà chỉ có hai cái ghế, mụ cứ tự-tiện vác đi khi đi ra thì để cho cửa đóng ập lại rầm lên một tiếng.

Mụ về tới nhà mà rằng:

— Hai ghế đây.

Thằng chồng nói:

— Đèn đây. Âu là con vợ mày lại xuống cho mau.

Mụ vâng lời tức-khắc, còn thằng *Jondrette* ở lại. Nó bèn đem hai cái ghế mà bày hai bên cái bàn, rồi nó cầm cái chuôi đục mà lật lại trong đống than lửa để đỏ cho đều, rồi nó lại kiếm đâu được một cái bình-phong cũ mà đem để trước lò-khói, để lấp cái hỏa-lò đi, đoạn rồi nó đi ra chỗ xó có đống thừng, cúi xuống để xem cái gì không biết. Bấy giờ *Marius* mới nhận rõ ra cái đống gì lúc trước mình nhìn không ra, là một cái thang dây tốt lắm, bậc thì bằng gỗ mà trên lại có hai cái móc để mắc vào đâu cũng tiện.

Cái thang ấy với một vài thứ khí-dụng thô-kệch nữa, rõ như những dùi đồng quả-thụi bằng sắt, để lẫn lộn với một đống sắt cũ đàng sau cánh-cửa ra vào, vốn buổi-sáng ngày chưa có ở trong nhà, thằng *Jondrette*, ý chừng trong khi *Marius* đi vắng thì chúng nó ở đâu đem lại mà xếp đó. *Marius* cũng nghĩ :

— Đây là khí-cụ của bọn thợ nguội.

Giả-sử *Marius* mà lại thông-minh một chút về loại đó, thì đã nhận ngay ra rằng những đồ-vật mà mình cho là đồ-dùng của thợ-nguội đó, toàn là những thứ đồ dùng hoặc để bẻ khóa, hoặc để phá cửa người ta, và những thứ đồ để cắt để chém, là hai hạng khí-cụ ghê gớm mà quân ăn trộm gọi tên riêng là *cadets* (em-út) với *bauchants* (đồ để phát).

Cái lò-khói, cái bàn với hai cái ghế thì chính ở ngay cái lỗ-hổng *Marius* đứng dòm sang. Cái hỏa-lò thì bây giờ khuất rồi, trong nhà duy còn bóng-sáng cây nến; cho nên trên mặt bàn và trên mặt lò-khói có cái mảnh chai mảnh sành gì cũng dài bóng cả. Một cái bình đựng nước mẻ miệng bóng ra tối hẳn nửa bức tường. Trong cái bóng lúc ấy có một vẻ im-lặng ghê-gớm, như nạt dọa ai. Nhác nom biết được rằng nơi ấy đương chờ đợi một biến-cố gì hung-bạo ngược-ác vậy.

Thằng *Jondrette* đã để tắt mất điếu, đó là một sự chứng ra nó đương lo-nghĩ nhiều, rồi thì nó lại ngồi xuống ghế. Cái bóng cây nến làm cho lộ những chỗ gai-góc những nét nham-hiểm của cái tướng-mạo nó ra : Thỉnh-thoảng nó có những cách cau mày, những cách thình-lình xòe bàn tay-phải, tự-hồ nó ứng-đối với một cuộc dàm-đạo một mình thầm-kín đâu trong bụng. Trong một khi nó không mở miệng mà hình như tự-vấn tự-đáp như thế, không biết vì lẽ gì nó lại vội-vàng mở cái ngăn-kéo bàn, lấy ra một con dao thái thịt dài mà gọt dầu móng-tay để ướm thử xem có sắc chăng. Thử xong dao nó lại bỏ vào ngăn-kéo mà đóng lại.

Marius cũng thò tay lấy khẩu-súng trong túi quần bên hữu ra, kéo cò-máy nạp sẵn để bắn.

Khẩu súng nạp như thế thì kêu đánh tách một cái.

Jondrette nghe thấy giật nẩy mình toan đứng dậy. Rồi thét hỏi:

— Ai đó?

Marius ngậm hơi. *Jondrette* lắng nghe một lát rồi phì cười mà rằng:

— Ta mới xuẩn chứ! Ván vách nó kêu đó chứ gì.

Marius cứ cầm súng nạp sẵn ở tay.

XVIII

Hai cái ghế đối-diện

Bỗng tiếng chuông xa-xa ở đâu như rên như rỉ làm rung các cửa kính. Thì ra sáu giờ đã điểm chuông ở nhà thờ *Saint-Médard*.

Thằng *Jondrette* cứ mỗi tiếng chuông lại gật đầu một cái. Khi đánh xong tiếng thứ sáu thì nó lấy tay bấu cái đầu sợi bấc cây nến.

Rồi thì nó đứng lên đi lại trong buồng, lắng nghe ngoài lối-đi, đi lại vài bước, rồi lại lắng nghe nữa. Rồi nó lẩm bẩm trong miệng: — Quí-hồ lão lại! Rồi thì nó lại về ghế mà ngồi.

Nó vừa ngồi xuống thì cửa mở ra.

Cửa mở ra do tay mụ *Jondrette*, mụ mở cửa xong rồi đứng ở ngoài mà cố nhăn mặt cho ra cách ân-cần vồ-vập, nhờ có những cái lỗ-thủng cây đèn-lồ mụ cầm ở tay nó chiếu ngược lên, mà *Marius* nom thấy cái diện nhăn-nhó gớm-ghê của mụ. Mụ vừa nhăn vừa mời:

— Xin mời ông vào.

(*Còn nữa*)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười một quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn, bán giá như sau này :

	Quyển	Trang		Giá
Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán		0$60
	» II	203	—	0 45
	» III và IV	159	—	0 35
	» V và VI	193	—	0 45
	» VII và VIII	319	—	0 65
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán		0$48
	» II và III	237		0 50
	» IV, V và VI	275	—	0 60
	» VII và VIII	231	—	0 50
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251 trang, bán		0$55
	Quyển IV, V, VI và VII	299	—	0 65

Ở xa đính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20

Cả mười một quyển gửi làm một gói, tiền cước 1 00

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CHÍ ...

Bệnh đàm ẩm

(*Tiếp theo*)

Khống diên đan

(Cũng có gọi là diệu ứng hoàn)

Phương này trị đàm ẩm.

Cam toại (bỏ lõi), đại kích (chọn cái nào sắc tía thì dùng) bạch giới tử.

Các vị bằng nhau, tán mạt luyện hồ viên, uống với nước gừng sắc thang.

Phương này gia chu sa 2 đồng toàn yết 3 đồng, trị khí đàm rất hiệu.

Trị tửu đàm phương

Thanh đại qua lâu tán mạt, luyện mật gia khương chấp viên.

Trị đàm thấu phương

Bối mẫu 1 lạng
Nam tinh 1 lạng
Hoạt thạch 1 lạng 5 đồng
Hoàng cầm (tẩm rượu) 1 lạng 5 đồng
Bạch giới tử 5 đồng
Phong hóa tiêu 2 đồng 5 phân

Các vị tán mạt, luyện với nước nóng viên, uống với nước nóng.

Bình vị đan

Ngoạn hoa 5 đồng tẩm dấm 1 đêm sao đen

Đại kích 5 đồng dùng nước sông đun 1 đêm

Cam toại 5 đồng dùng nước sông ngâm nửa ngày, rồi phơi khô)

Sao hoàng bá 2 lạng

Đại hoàng (dùng dấy dấp nước bọc ngoài nướng rồi cắt mỏng tẩm rượu sao 1 lạng

Các vị tán mạt, luyện hồ viên nhỏ bằng hạt đậu, mỗi tối nuốt nhiều và chục viên, rồi tống theo một hớp nước.

Nhị trần thang

Trần bì, bán hạ, phục linh, cam-thảo.

Phục linh hoàn

Đàm trệ trung cách, chân tay không chuyển vận được, nhứt là bả vai cánh tay càng đau buốt hơn thì dùng phương này.

Bán hạ 4 lạng
Phục linh 2 lạng
Chỉ xác 1 lạng
Phong hóa tiêu 5 đồng

Các vị tán mạt, gia thêm khúc khương chấp, luyện hồ viên, uống thang bằng nước gừng.

Ẩn quân mông thạch cổn đàm hoàn

Phương này trị thực nhiệt lão đàm rất thần hiệu.

Đại hoàng (tẩu chưng) 8 lạng
Hoàng cầm 8 lạng

Thanh mông thạch (bỏa đoán nghĩa là để trên hòn ngói đốt khô 1 lạng)

Trầm hương 5 đồng

Đàm tích đã lâu, nó niêm trước vào những chỗ tràng vị khuất khúc, thế là lão đàm.

Phương này dùng đại hoàng cho được hạ lợi, dùng hoàng cầm cho được trừ hỏa, dùng thanh mông cho được khu trừ các chỗ tràng vị khúc triết, dùng trầm hương cho được khai quan lợi khiếu.

Phép uống

Bỏ thuốc viên vào mồm, rồi uống một hớp nước thì nằm ngửa ngay lên, chứng nửa ngày đừng uống nước nữa và đừng nói năng động đậy gì cả uống thuốc một lát mà thấy đờm suyễn hầu lung ủng tắc khó chịu đó là dược lực công kích, mà đàm nghịch nghịch, dần dần được lực thắng thì đàm tự dáng, nếu muốn được chóng hạ lợi, thì uống theo mấy hớp nước nóng.

Nội kinh bán hạ thang

Phương này trị đàm thịnh, đêm không ngủ yên,

Di mễ (một thưng, tức là gạo nhỏ hột) bán hạ 5 lẻ.

Dùng thiên lý thủy, quấy đủ một vạn lần, rồi gạn lấy nước trong sắc thuốc, bệnh mới phải uống một bận là ra hồ hôi mà khỏi lập tức, cứu bệnh thì phải uống đến ba bận mới khỏi.

Phương luận

Ông Kỳ bá nói : vệ khí hành về dương phận dương khí mãn thì hưng cách sinh đàm, doanh khí hành về âm phận âm khí hư thì mất không nhắm được.

Nội kinh nói : đàm thuộc âm, khí hành âm phận, âm hư thì dương cường mà âm cạnh, thần khí tán loạn, cho nên không ngủ được.

Phương này dùng di mễ cam bình để ích âm khí mà lợi đại tràng, bán hạ tân ôn để thông đàm khiếu mà tiết tiểu tiện, nhị tiện thông thì khí động, dương không lấn âm mà nằm yên được.

Giải uất thanh hỏa tiêu đàm phương

Thiên đông (bỏ lõi) 1 lạng
Hoàng cầm (tửu sao) 1 lạng
Hải phấn (nghiền ngoài) 1 lạng
Qua lâu (nghiền ngoài) 1 lạng
Quất hồng 1 lạng
Cát cánh 5 đồng.
Hương phụ (ăn rợm, tẩm nước muối, sao vàng), 5 đồng
Liên kiều 5 đồng.
Thanh đại (nghiền riêng) 2 đồng
Mang tiêu (nghiền riêng 3 đồng.

Các vị tán mạt gia khương chấp, luyện với mật viên nhỏ, uống với nước muối.

Lời dặn

Đàm môn các phương còn thiếu nhiều nên hợp tham với môn khái thấu hão suyễn điên cuồng chẩn trị.

Quái bệnh thuộc đàm

Trong mình người ta, tất cả hơn bốn trăm chứng bệnh, đều bởi sáu khí dâm cảm mạo ở ngoài, bảy tình thương tổn ở trong, còn có chứng bệnh gì là quái gở, cho rằng nhân vào nơi am thanh cảnh váng, hoặc tha ma mộ địa, mà sinh chứng phi thi quỉ chú, khách ngỗ, chẳng nữa, cũng là bởi chính khí hư, tà khí mới thừa hư xâm phạm, nhưng có thể sinh linh khu bệnh chứng phi thi, quỉ kích cũng có phân biệt ra sắc mặt xanh vàng đen đỏ trắng, vậy chả phải ngũ tạng hư mà bệnh chứng hay sao? nửa phương chỉ đàm là tên dịch bệnh sinh, nó cũng tùy từng kinh lạc mà biến hiện thôi, đâu có lẽ làm cho năm tạng sáu phủ cũng bị bệnh được y gia động thấy chứng bệnh lạ, cho là quái bệnh thuộc đàm, thì rất vô lý.

Phi thi quỉ kích

Chứng này phiền nhiễu cuồng thiềm mơ hoảng run sợ tự hồ có thần minh chủ bệnh.

(*Còn nữa*) Phương-mộng-Kính

Dư luận Nam-kỳ

Phải biết chọn người kết bạn

Ở nước ta nghĩa bạn bè cũng dự vào một phần trong ngũ-luân, thế cũng là một điều can hệ vậy.

Mà thật thế, cũng nhiều kẻ được phú quí vì bạn-bè, được vẻ vang vì bằng-hữu; được khôn khéo vì thân-bằng, được yên lành vì quí-hữu; cái cớ đó tại sao? Ấy bởi con ta ai là người chẳng biết là trí tìm được bạn hay, bạn giỏi, bạn quí, bạn thân.

Song khốn thay! những người được cái hạnh phúc đó, tính xem đã được bao lăm!! Tiếng nói là nhiều kẻ được, song xem số nhiều kẻ ấy so với tất cả đoàn thể quốc dân ta, chắc còn là ít lắm.

Ô ! Ta xem còn biết bao nhiêu là kẻ, hễ tìm bạn là sanh hư nhiều; làm hè là sanh rối quá; mà lạ thay! cũng thấy có việc, hễ độc lập còn trông mong mà làm bằng hữu tất hư hỏng. Lại biết bao là kẻ mất danh, mất giá vì bạn, hư thân mất nết vì bạn, gia-tài khánh kiệt vì bạn. vợ chồng phân rẽ vì bạn; mà ai những kẻ ấy lại gặp muôn, sắp ngàn những bạn ta vừa kể trên kia. Cái lạng đó nguyên do có tại sao, ai là chẳng biết tại gặp phải bạn hư bạn xấu.

Thế ra nghĩa bạn-bè, tình bằng hữu của ta còn thiếu thốn lắm vậy !!

Nay muốn trừ cái bịnh không biết chọn bạn phải tìm phương thuốc gì cực diệu, mới có thể trừ được.

Vậy đây ký giả cũng không có trí thiển tài sơ, bàn góp vài lời, mong rằng những lời bàn này cũng nên phương thuốc cho những kẻ hễ thấy bạn là tin, thấy bè là cậy; không chịu suy xét xét đến chân tình mà lựa chọn; lại nhân tiện cũng xin hiến một cách để biết đàng tìm bạn, thế nào là bạn tốt, bạn hay.

Tục-ngữ có câu: « hãy nghe lời khuyên bảo, chớ chuộng sự khen lao » Ấy thật thế, những bạn xấu chỉ có một mục-đích là muốn thu hết của ta vào tay nó, nó muốn điều gì được lợi cho nó, thì dẫu ta có nguy hiểm cách nào, nó cũng không cần. Lại khi ta có làm điều gì bậy bạ chẳng những, nó đã cứ tâng bốc khen lao; ta có lỗi phạm điều gì, nó cũng vẫn khen rằng phải rằng hay, khiến cho ta không biết đàng mà sửa đổi. Nó làm bạn, làm bạn với ta, cốt chỉ trông lợi riêng cho nó.

Thế đã đành, nó lại còn tánh rất xấu nầy nữa, là hễ thấy ta làm được điều hay, gây được việc tốt, nó lại ganh ghét, bề ngoài nó ăn ở rất là tốt, song trong lòng nó chứa rặt gươm đao, những tìm đàng kiếp các để đạp đổ điều hay, phá tan việc tốt của ta. Ấy thế mà ta vẫn như điếc như ngây tin theo nó.

Cái gương tầy trời nầy biết bao lần ta đã mục-kích, song vẫn trơ như đá, vững như đồng, nhắm mắt liều theo...

Ấy đấy, đứa bạn xấu nó hại ta là thế, nó dùng lời ngọt ngào để giam ta xuống hố đó, ta bấy nên lấy con mắt tinh đời mà suy xét, kẻo đã theo nó, hoặc lỡ nguy đến cách nào, thật hết đáng trông cậy.

Vậy ta muốn được bạn tử-tế, phải nên dùng những người một lòng, một dạ với ta, hễ họ thấy ta làm điều dở, họ khuyên-can; thấy ta làm điều hay, họ lại càng dun-ruổi ta gắng lên con đường chí-thiện, Thấy ta được vẻ vang họ rất vui mừng, mà thấy ta gặp phải sự gian-nan họ cũng sầu khổ. Họ đồng tâm hiệp lực giúp ta cho thoát khỏi con đường nguy-hiểm mà dắt ta đến chốn yên vui.

Mà khốn thay hễ ta gặp bạn lành, họ thấy ta làm điều bậy họ khuyên can, thấy ta chơi bời họ ngăn đón, thì lại không ưng, thấy bạn không cho theo như ý mình lấy làm khó chịu, muốn xua đuổi bạn đi, đã cũng quân xấu nết hư thân mà chơi bời phung phá cho phỉ chí. Thế ra những lời lành ý tốt của bạn khuyên giải, ta giả điếc làm ngơ; mà lời ngọt ngào nịnh hót của những quân mất nết nó muốn ta chìm đắm trong vòng hư khổ, ta lại nhăm nhe vảnh tai theo lời theo về.

Ấy cách tìm bạn bè khó lòng là thế, nếu ta không chịu xét kỹ không biết phân định thị-phi, cứ hễ ai nói bùi tai thì cho là phải, là hiệp ý mình; hễ gặp ai lấy lòng chơn-chánh, lấy ý ngay lành mà khuyên-giải ta — lại gì sự thật mất lòng — lại ra giọng muốn kẻ nam người bắc.

Nầy nầy, ai đã lỡ cùng với quân hư thân xấu nết bạn bè, nên phải mau mau hồi tưởng lại cho kịp, kẻo đã theo tánh mê nết xấu nó, đời này thì chắc khó cũng sẽ ùng nó chịu hình phạt vô cùng đó vậy.

Sự bạn bè, bạn đã là thế ta nên suy xét cho kỹ, để tìm lấy bạn tốt, bạn lành, vì nếu được người bạn tốt biết cùng ta làm lành đủ, thì chẳng những được phỉ-nguyện đời nầy, mà đến sau cũng được cùng nhau hưởng phước vô cùng trên nơi cõi thọ.

L. T. T. V.

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA T

Lớp Đồng-ấu

Giá bán 0$10

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn, 61-63, Phố hàng Bông. — Hanoi

MỚI XUẤT BẢN :

SỬ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ

Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM - HUY - LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$30 — Tiền cước: 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự do diễn đàn

Mấy lời ngỏ cùng ông Ái-Hòa và ông Phi-Vân

Tiên-triết Đông-phương có câu rằng « Đọc sách mà không biết nghĩa lý trong sách, không phải là người đọc sách vậy. » lời nói thì lý thay ».

Phàm đã là tự do ngôn luận, thì ai biết được điều gì cũng nên phô diễn ra cho quốc dân cùng biết, kẻ nói đi người nói lại, kẻ bàn ngược người bàn xuôi, rồi ra hay dở đã có công luận định bình mới mong có ngày chánh đáng.

Tôi xem báo Trung-Bắc số 3050 ra ngày 18 Mai có bài Tự do diễn đàn của ông Trần-ái-Hòa nhan đề « Tổ-tôm cải lương luyện tập quốc ngữ » đại ý ông nói: ông mới lập ra lối tổ-tôm mới, dùng những chữ cái (alphabet) chắp thành những câu thơ cổ truyện Kiều Cung-oán tứ tung, chủ ý luyện tập quốc-ngữ để thành câu văn cao có mạch lạc, mà ông Phi-Vân phản đối trong số 3055 và 3057, hai ông đã đối đáp nhau vài lần, cứ lấy cái tư tưởng tầm thường của tôi xem xét thì giản hoặc cũng có chút nghĩa ý, song xem ra hai ông (nhất là ông Phi-Vân) tự đắc nhiều quá thành ra đọc giả lấy làm ngạc nhiên.

Thưa 2 ông, tôi học thiển tài sơ lại sinh vào thời đại bán tân bán cựu này, Pháp văn đã không sành, mà quốc văn lại bập bẹ, đâu dám khua môi múa mép, cùng hai nhà văn sĩ song lời tôi viết sau đây cũng có quan hệ đôi chút, vậy tôi xin lấy cái địa vị đọc báo mà làm bình phẩm mấy câu mong rằng hai ông sẽ lượng thứ cho.

Trước hết, tôi xin thưa truyện cùng ông Ái-Hòa, ông vốn là một nhà tân học, lại dựa chen trong rừng lý, cái chí khí ông tân của ông ít ai sánh kịp, nay ông lại theo cái tư tưởng mới của ông, có ý cái cách sửa đổi dần những đồi phong bại tục cho quốc dân, ông tả bệnh trị bệnh một cách cao thượng, thực tôi cũng thâm phục ông lắm.

Không kể cái cách chơi thanh nhã ấy có thực có thú vị hay không, hay chỉ biết lối tổ tôm tối tân đó, chỉ có những người có khí khái như ông mới mong thực hành cho có hiệu quả được, vì sao? vì cách tổ tôm này mới tổ tôm thực chỉ khác nhau về hình thức thôi, mà cũng ù ý đủ vị, cũng có thể ăn thua bằng tiền bạc được.

Thế mà ông tự đắc: « nếu cái số người biết cách tổ tôm ngày nay, mà được là cái số người biết đánh bài cải lương của tôi lập ra, (tức là hầu khắp quốc dân biết đọc chữ quốc ngữ, biết sắp văn quốc ngữ, biết lập câu văn quốc ngữ) thì có lo gì nước Nam sẽ không trở nên một cường quốc thứ nhất thứ nhì trong hoàn cầu » Ôi! ông lầm to, ông cho quốc dân cứ thực hành không sai được cái nghĩa của ông không? ông há lại không biết rằng: cờ bạc có cái mãnh lực hấp thụ người ta rất mạnh ra? ông có chắc rằng một ngày kia bài của ông sẽ không thành ra một cuộc ăn thua đỏ đen gian lận không? ông hãy thử xem mấy trò chơi vặt như: chọn chữ, gấp sách, cờ tướng, đáo lỗ v. v. trước kia thuần là những trò chơi vặt của trẻ con cả mà sao ngày nay cũng có kẻ lợi dụng ngay đấy mà bóc lột nhau đấy không? Lại thí dụ như đánh cờ, xưa kia vốn cũng là một nghề chơi cao thượng của các cụ tiền bối, gió mát giăng thanh, một bàn rượu một bàn cờ, thì thực là cái thú thần tiên phong đạm, thế mà từ lâu nay, đã là một nghề bóc lột rất thường đi rồi, cái cách tổ tôm của ông có chắc sau này giữ được hoàn toàn vô hại hay không?

Xét ra tổ tôm tuy là nghề chơi thanh thú (như nhời ông Ái Hòa đã nói) song luật pháp không cấm thành ra bỏ cờ bạc lại đánh tổ tôm, đáng đánh một trăm chơi năm chục rồi có người chỉ chơi tổ tôm mà đến khuynh gia bại sản.

Than ôi! thói đời điên đảo, cái thú chơi thanh cao của các cụ ngày xưa, nay đã bị bọn hậu sinh vô học thức nó làm sai cả chủ nghĩa đi rồi.

Thời buổi văn minh này, pháp luật càng ngặt đến đâu, nghề chơi bời càng tệ đến đấy, họ thiếu phương bách kế, cấm cờ bạc họ chơi tổ tôm nữa đã sao.

Đoạn sau, ông nói về 5 dấu quốc-ngữ kêu là bất tiện, vâng tôi xin biểu đồng tình cùng ông, tôi lại xin đọc giả chú ý cho, đoạn này thực là quan hệ lắm lắm, ông Ái-Hòa nói chữ quốc ngữ có 5 điều bất tiện, ấy là còn nhiều điều ông chưa biết đến, như việc giao dịch và kinh tế cần phải có giấy má chắc chắn ngày nay, vâng, có thể tạm, chữ quốc ngữ ngày nay còn nhiều điều bất tiện lắm thực, vì chính mắt tôi đã được mục kích một sự lôi thôi sau này, đã chứng rằng các dấu còn can hệ nên đồ lắm, xin lược thuật sau đây để công đồng lãm.

Một ông lý làng kia vốn có chút bất bình với ông tiên chỉ về khoản tiền nộp chi đó, nhân trong làng có đám hiếu, ông chỉ cáo bận không đi, sau ông Lý sai mõ đem biếu mâm cỗ, ông chỉ từ khước, viết đáp lại mấy chữ «..... các cụ đã có lòng cho vậy tôi cũng cảm ơn... » vốn tên mõ vô phe ông lý nó đánh thêm ngay dấu sắc vào chữ cho mà virgule vào sau chữ vậy, ông lý lập tức trình làng bắt vạ, thành ra ông chỉ có mồm mà không cãi được, đành phải cắn răng chịu vậy.

Ấy đấy một sự con con mà xảy ra thế, huống chi hằng ngày những việc giao dịch hệ trọng thì sao?

(*Còn nữa*) Ngọc-thi, Ngô-đ.-Thái.

SÁCH LUẬT

Quan phủ Bình-lương, *A. Dufour de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00

2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00

3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá...... 1.50

4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00

(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

VĂN UYỂN

Phong rao mới

Một mình thơ thẩn trên cầu,
Nhìn dòng sông đục dạ sầu đăm đăm.
Vì đâu nên rối tơ tằm?
Vì đâu luống những âm thầm vì đâu?

Biết nhau cùng một chuyến tàu,
Bây giờ cách mặt dạ sầu lắm thay.
Em ơi! có thấu chăng hay?
Vì em, anh phải canh chầy bần khoăn.

Trách ai nói chẳng như lời,
Để ai luống những ngậm ngùi năm canh.
Nghĩ thân mà giận ông xanh,
Bây chi đến nỗi đành hanh gọ người.

Người đâu gặp gỡ làm chi?
Biết rằng duyên có ra gì hay không?
Đêm nằm nhớ bạn má hồng,
Những toan tìm đến chuyện cùng cho vui.

Anh ơi! thương lấy em đây!
Năm nay em mới gần đầy hai mươi.
Thoắt là chiếc bóng chơi vơi,
Giữa dòng sông đục ai người biết đâu.

Anh ơi! anh có thương em,
Thì xin anh gửi làm tin khăn này.
Dẫu rằng mặt nước chân mây,
Xa xôi em cũng được khuây chút lòng!

Long-vân, Nguyễn-Thịnh
(Yên-bay)

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 1$00

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3003

Âu Tây tư-tưởng

DỊCH-VĂN THƯ-XÃ

Bắc-kỳ thống-sứ đại-thần ROBIN đại-nhân sáng lập

E. VAYRAC và NG.-V.-VĨNH làm chủ-nhiệm

Khởi đầu xuất-bản « Truyện Ba người ngự-lâm pháo-thủ », in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm cả bài trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi.

Mỗi quyển......... 0$08

Hiện đã in ra được bốn quyển: một quyển tựa Dịch-văn thư-xã, nguyên-văn của ông E. VAYRAC, NGUYỄN-VĂN-VĨNH *dịch, và ba quyển đầu « NGỰ LÂM PHÁO THỦ ».*

Sau này mỗi tháng in ra hai quyển tất. Quí khách các nơi xa có thể gửi mua sẵn quyển kịp rồi.

Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ hai mươi mốt

Ngày 1er juin 1927

Những số được trúng các giải lớn, bản báo đã đăng báo ngay khi mới mở số rồi. Còn các số được trúng giải 100$ thì đợi *Quan báo* cho đúng hơn. Vậy nay đăng dần lại cả như sau này:

Số 94.417 được 10.000 đồng.

Số 84.918 được 1.000 đồng.

12 số sau này mỗi số được 500 đồng.

7.149	29.837	56.384	110.896
9.612	39.839	91.540	116.120
24.012	52.925	95.134	118.480

Các số sau này, mỗi số được hoàn lại 100 đồng.

327	14.641	28.239	37.889
853	14.821	28.382	37.899
972	15.281	28.428	37.963
1.264	15.345	28.630	38.512
1.399	15.510	28.781	39.074
1.884	15.591	28.815	39.127
2.032	15.643	28.963	39.286
2.067	16.288	29.157	39.311
2.438	16.817	29.184	39.461
2.491	17.057	29.251	39.510
2.615	17.076	29.426	39.571
2.674	17.272	29.638	39.601
2.696	17.302	29.736	39.741
2.740	17.552	29.750	39.746
2.825	17.591	29.920	39.779
2.891	17.601	30.025	39.838
3.174	17.730	30.088	39.912
3.257	17.906	30.206	40.177
3.388	17.928	30.314	40.318
3.691	18.010	30.662	40.351
3.791	18.233	30.698	40.452
3.828	18.312	30.712	40.674
3.845	18.674	30.916	40.612
4.037	18.746	30.971	40.982
4.071	18.953	30.972	41.309
4.098	19.083	31.010	41.317
4.197	19.195	31.021	41.531
4.209	19.785	31.052	41.541
4.548	20.324	31.238	41.616
5.055	20.498	31.299	41.619
5.243	20.617	31.492	41.873
5.941	20.807	31.539	41.984
5.970	20.855	31.675	42.251
5.995	20.864	31.677	42.365
6.063	20.967	31.998	42.428
6.078	21.032	32.238	42.516
6.256	21.699	32.519	42.681
6.[illegible]07	21.804	32.732	42.694
6.894	22.031	32.745	42.907
7.275	22.162	33.071	42.986
7.422	22.449	33.251	43.048
7.597	22.527	33.457	43.122
7.624	22.629	33.656	43.272
7.648	22.640	33.559	43.441
7.976	22.788	33.602	43.445
8.546	23.373	33.639	43.467
8.723	23.682	33.715	43.533
8.788	23.731	34.132	43.611
8.789	23.975	34.925	43.770
9.012	24.155	34.986	43.791
9.175	24.171	35.039	43.907
9.763	24.305	35.080	44.285
9.944	24.426	35.232	44.428
10.164	24.452	35.466	44.488
10.553	24.459	35.605	44.489
10.799	25.005	35.659	44.645
11.117	25.480	35.666	44.659
11.476	25.532	35.804	44.787
12.051	25.596	35.830	45.114
12.056	25.620	35.875	45.301
12.099	25.680	36.202	45.326
12.121	26.132	36.434	45.333
12.127	26.260	36.436	45.397
12.319	26.435	36.615	45.418
12.347	26.442	36.616	45.427
12.903	26.526	36.685	45.720
12.972	26.566	36.735	45.878
13.135	26.932	36.793	45.915
13.174	26.943	36.803	46.007
13.217	26.946	36.862	46.035
13.627	27.116	36.883	46.148
13.756	27.429	37.066	46.592
13.951	27.699	37.440	46.704
14.109	27.837	37.747	46.731
14.284	28.189	37.776	47.025

(Còn nữa)

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

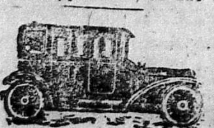
Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trả ra những tiền đồi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền giả bằng con-niêm cả.

MỚI ĐỔI GIỜ LẠI

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ sáng thứ tư, chạy đến Đông-hà nghỉ, sáng hôm sau chạy đến Savanakhet, đáp tàu thủy lên Vientiane.

LƯỢT VỀ

Savanakhet cứ sáng thứ hai đợi tàu thủy ở Vientiane xuống, chạy đến Đông-hà, nghỉ, sáng hôm sau về tới Vinh.

Mỗi tuần lễ chạy có một chuyến các quí-khách ai muốn đi, xin đánh giấy thép trước hai mươi bốn giờ, để bản ty liệu xếp xe cho đủ.

ĐƯỜNG ĐI VÀO HUẾ

Vì xe lửa ở Huế đã ra tới Đông-hới. Xe auto chỉ phải chạy đến Đông-hới (Quảng-bình) thôi. Ở Vinh chạy hồi 4 giờ sáng, tới Đông-hới 12 giờ trưa, vừa kịp xe lửa vào Huế. Ở Đông-hới đợi xe lửa ở Huế ra, chạy về tới Vinh vừa kịp đáp xe lửa đêm về Hanoi.

ĐƯỜNG YÊN LÝ ĐI NGHĨA HƯNG (PHỦ-QUỲ)

Tuần nào cũng có xe chạy, một chuyến đi và một chuyến về, đúng với giờ xe lửa chạy ở Yên-lý vào Vinh và ra Hanoi.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI

Vinh, Đông hà, Yên-lý, Savanakhet 3012

QUYỂN THỨ NHẤT

« Việt-Nam Sử-Lược »

TRẦN-TRỌNG-KIM soạn

ĐÃ IN LẠI XONG RỒI

Giá: 0$80

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

GARAGE AVIAT

Góc phố Rialan và Gambetta, Hanoi

AUTOS. MOTOS. VELOS. POUSSES

Lucifer

Automoto

Monet Goyon

Dollar

Hiệu xe đã tốt, mà giá lại hạ.

Số 162

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Bấy giờ *Hồng hài-nhi* đau quá, không thể nhịn được, phải buông bỏ ngọn giáo xuống đất rồi lấy tay nhổ bỏ các lưỡi dao. *Đức Bồ tát* thấy vậy, lại cầm cành dương-liễu trỏ xuống mà niệm câu thần-chú, tự-nhiên các lưỡi dao ấy có chân bám chặt, không sao mà nhổ ra cho được.

Hồng-hài nhi luống-cuống kêu khóc mà rằng:

— Trăm lạy đức *Bồ-tát*! Đệ-tử này có mắt cũng như không, không được biết cái pháp-thuật cao-cường của ngài, nay xin ngài dủ lòng từ-bi, tha chết cho tôi, từ nay tôi quyết không bao giờ dám làm ác nữa, xin cái đầu thụ giới.

Đức *Quan thế âm Bồ tát* nghe nói, mới cùng *Tôn hành giả* tự trên mây bước xuống, đi đến trước mặt *Hồng-hài nhi* mà nói rằng:

— Ngươi đã chịu cái đầu thụ-giới đó chăng?

Hồng-hài nhi ứa hai hàng nước mắt, lầm-nhầm gật đầu mà rằng:

— Nếu ngài tha chết cho tôi, tôi xin cái đầu thụ-giới.

Đức Quan-thế âm Bồ-tát nói:

— Nếu vậy thì ta làm lễ « *Thế-phát* » cho nhà-ngươi.

Nói xong, thò vào trong tay áo, lấy ra một lưỡi dao vàng, xén tóc cho *Hồng-hài nhi*, chỉ để lại có ba chòm, kết thành ba món tóc.

Tôn-hành giả đứng bên cạnh, cười mà bảo rằng:

— Loài yêu quái kia, bây giờ trai chẳng ra trai, gái chẳng ra gái, không biết trông thành ra giống gì.

Đức Quan-thế âm Bồ tát nói:

— Ngươi đã thụ-giới thì ta cũng có lòng trọng-đãi như mọi người, vậy ta cho ngươi làm *Thiện tài đồng-tử*, ngươi nghĩ thế nào?

Hồng hài-nhi cúi đầu xin vâng mệnh. Đức *Bồ-tát* niệm câu thần-chú, rồi giơ tay trỏ một cái thì bao nhiêu lưỡi *Thiên cương đao* tự-nhiên lại thoát lọt đi đâu mất cả. *Thiện tài đồng-tử* (tức là *Hồng hài-nhi*) vẫn [illegible] chút nào.

Đức Quan-thế âm Bồ tát sai *Huệ-ngạn* đem số *Thiên cương-đao* trả về Thiên cung. Ai ngờ *Hồng hài-nhi* vẫn chưa bỏ được cái tính hung-ác, khi thấy thân-thể lại được hoàn-toàn như cũ, chỉ có ba món tóc lăng-lăng ở trên đầu, mới nghĩ thầm rằng: *Đức Quan-thế âm Bồ-tát* này vị-tất đã có phép-thuật cao-cường gì mà thu-phục được ta chẳng qua chỉ đến như thế là cùng, can chi mà ta phải sợ.

Hồng-hài nhi nghĩ vậy, liền cầm lấy ngọn giáo dài, lại đâm thẳng vào giữa mặt đức *Bồ tát*. *Tôn-hành-giả* vội-vàng múa cái gậy sắt để đánh *Hồng-hài-nhi*.

Đức *Bồ-tát* quát to lên mà bảo *Tôn-hành-giả* rằng:

— Không cần phải đánh, ta đã có phép.

Đức *Bồ-tát* thò vào trong tay áo, lấy ra một cái vòng *Kim-giáp* mà bảo rằng:

— Mấy thứ này là của đức *Như-lai phật tổ* đã ban cho từ trước. Một là vòng *Kim giáp*; hai là vòng *Khẩn-giáp*; ba là vòng *Cấm-giáp*. Thứ vòng *Khẩn-giáp* ta đã đeo cho *Tôn hành-giả*, thứ vòng *Cấm giáp* thì hôm trước ta đã đem thu-phục gã *Thủ sơn đại-thần*. Còn thứ vòng *Kim-giáp* này, vẫn chưa dùng đến, nay loài yêu-quái vô lễ như thế, âu là ta phải thử phép của ta.

Đức *Quan thế âm Bồ tát* giơ cao cái vòng *Kim giáp* lên, rồi hô một tiếng, biến thành năm cái, liền cầm quăng vào mình *Hồng-hài-nhi*. Bỗng thấy một cái quàng lấy cổ, hai cái quàng lấy hai tay, còn hai cái quàng lấy hai chân. Đức *Quan thế âm Bồ-tát* lại niệm câu thần-chú thì *Hồng-hài nhi* đau-đớn không chịu được mà ngã lăn ra.

HỒI THỨ XLIII

Đức *Quan-thế âm Bồ-tát* niệm câu thần-chú thì *Hồng hài nhi* bỗng đau-đớn như dần. Đâu cổ tay cổ chân chỗ nào cũng bị cái vòng *Kim giáp* bó-buộc, lăn vào với tít, không thể nào mà gỡ ra cho thoát, càng gỡ càng thấy đau hơn.

Tôn-hành giả cười mà bảo rằng:

— Đức *Bồ tát* thật là khôn-khéo, sợ thằng bé này khó nuôi, vậy nên cổ và tay chân đều phải đeo vòng cho nó như thế này.

Hồng-hài-nhi nghe nói, xiết bao căm tức, lại cầm ngọn giáo xông vào mà đâm *Tôn-hành-giả*. *Tôn-hành-giả* vội vàng đứng nấp vào phía sau lưng đức *Quan-thế-âm Bồ tát* mà kêu rầm lên rằng:

— Xin đức *Bồ tát* đọc câu thần-chú đi!

Đức *Quan thế âm Bồ tát* cầm cành dương-liễu, chấm nước cam-lộ, vẩy vào đầu *Hồng-hài-nhi* mà hô một tiếng, tự-nhiên thấy *Hồng-hài nhi* buông bỏ ngọn giáo xuống đất mà chắp hai tay vào ngực, không sao gỡ ra được nữa.

Hồng-hài-nhi muốn bỏ tay ra không sao bỏ được, muốn nhặt lấy ngọn giáo, cũng không sao nhặt được, bấy giờ mới biết là đức *Quan thế âm Bồ tát* pháp-thuật rất cao-cường, không sao mà địch cho nổi. *Hồng-hài-nhi* bất-đắc-dĩ lại phải cúi đầu sụp lạy và xin nhất tâm thụ-giới.

Bấy giờ đức *Quan-thế âm Bồ tát* niệm câu thần-chú, rồi cầm cái ngọc-bình nghiêng chút thì bao nhiêu nước bể khi trước thu vào trong bình, bỗng biến đi đâu mất cả, chẳng còn sót một giọt nào.

Đức *Quan thế-âm Bồ-tát* bảo *Tôn-hành-giả* rằng:

— Ta cũng thu phục được loài yêu-quái này, nhưng cái lòng hung-ác của loài yêu quái vẫn không chừa bỏ, vậy bây giờ ta phải bắt nó cứ mỗi bước một lạy mà đi cho đến *Lạc già sơn* (chỗ đức *Bồ-tát* ở) bấy giờ mới sẽ tha lấy phép. Nhà-ngươi mau mau đi vào trong động mà cứu sư phụ.

Tôn-hành-giả xiết bao mừng-rỡ, lạy tạ đức *Quan thế âm Bồ tát* rồi đi ngay. *Hồng hài nhi* theo về chính-quả, mỗi bước một lạy, cả thảy năm mươi ba cái lạy. Lại nói chuyện *Sa tăng* ở trong rừng thông, mong đợi mãi không thấy *Tôn-hành giả* về, mới đeo đồ hành-lý lên trên mình ngựa, rồi dắt ngựa tự trong khu rừng đi ra, ngảnh nhìn về phía phương nam, bỗng thấy *Tôn-hành-giả* đang tươi-cười hớn-hở mà chạy đến.

Sa tăng đón hỏi rằng:

— Sư-huynh ơi! Sư-huynh đi mời đức *Quan-thế-âm Bồ tát*, sao mãi đến bây giờ mới về?

Tôn-hành-giả đem việc đức *Quan-thế âm Bồ tát* thu phục *Hồng-hài-nhi* thuật lại đầu đuôi một lượt cho *Sa-tăng* nghe. *Sa-tăng* mừng rỡ kể sao cho xiết. Hai người nhảy qua cái ngòi, tiến vào trong động, giết chết đàn tiểu-yêu, cởi cái túi da xuống mà tha cho *Chư bát giới* ra.

Tôn hành-giả đi thẳng vào chốn hậu viện, cởi trói cho *Tam-tạng* và thuật chuyện đầu đuôi việc đức *Quan-thế âm Bồ tát* thu phục *Hồng-hài nhi* cho *Tam-tạng* nghe. *Tam-tạng* nghe nói, vội-vàng ngảnh mặt về phía phương nam, cúi đầu sụp lạy để tạ ơn đức *Quan thế âm Bồ tát*.

Tam tạng lại sai *Sa tăng* thu lấy các đồ bảo bối ở trong động và sửa soạn cơm chay để mấy thầy trò ăn uống no-nê, rồi dắt ngựa ra đi. *Tam-tạng* lên ngựa, mấy thầy trò lại cùng nhau thẳng đường đi về phương tây. Đi độ hơn một tháng, bỗng nghe có tiếng nước chảy róc-rách.

(Còn nữa)

NÊN MUA ĐỒNG HỒ
THẬT TỐT
CHẾ TẠO Ở BÊN TÂY

LIP

Bảo hành 3 năm
Giá bán 13$00

Bán tại nhà CHABOT Hanoi
Ở xa hàng gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Eroformine
Giá 1$80 một hộp

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB
32 Phố Đồng-khanh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau-đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.
Có phòng khám bệnh cho người An-nam, mở cả ngày.
Tiền giá riêng 3085

MAO-SENG
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Hới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.
Hàng tốt, giá cũng hạ, vì thế tôi muốn mong đông khách.
Quí-khách có đáng, xin mời chiếu cố.
8213 MẠO-THỊNH kính cáo

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$ 10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

記 YU-KÝ 裕
39, phố hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhẫn-kiểu, đồ xứ, vận vân.
Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.
Nhân dịp lễ Chính-chung (14 Juillet 1927) gần đến, bản-hiệu định từ ngày 15 Juin cho đến 14 Juillet bán rất hạ giá để chiêu-khách.
Quí-khách mua hàng, bỉ được giảm từ 5 % cho đến 10 % theo như thường lệ hàng mọi.
GIẤY NÓI SỐ 629

MỚI SÁNG !

« Crachets » để treo tranh và khung kính để làm « Pare-brise auto ».
Máy đánh lửa một đầu và hai đầu, đá lửa, bùi nhùi.
Giá riêng cho các nhà buôn.
Hiệu TRỊNH-XUÂN NGHĨA,
số bảy phố Hàng Gai Hanoi.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, hay gắt kém, nhất là con gái, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 1$00 3001

正獅泰金號子名茶
KAM-TAI
Marchand de thé de Chine

Bản-hiệu mới có các thứ chè Chính-sơn và đầu-xuân mới sang như sau này : Chè Kim-thái, chè Công-thái, chè Lâm-mậu, chè Như-ý, chè Tam-hỷ, chè Ngũ-phúc, chè Long-thái, chè Thiên-thái, chè Tam-nguyên, chè Minh-thái, chè Kim-mậu, chè Tân-thái, và chè Tô-hương hoa nhài, vân vân, giá bán phải chăng, hàng nào tiền ấy để các ngài mua khỏi phải mặc cả. Khi tiệt-quý mua nên nhận kỹ hiệu con Sư-tử ấy là thực chè của bản-hiệu tự chè, và các ngài mua bắt-luận ít nhiều chúng tôi xin hoan-nghênh vừa ý.

KIM-THÁI
N° 3, Rue des Cantonnais
HANOI

茶心蓮牌薩菩
Chè Liên-tử hiệu Bồ-tát

TRUNG-QUỐC CHÈ VƯƠNG

BỒ-TÁT BÀI LIÊN-TÂM

VINH-MẬU HIỆU
Ở Hà-nội, phố hàng Ngang, số 25 — Ở Nam-định, phố Khách, số 144
Ở Hải-dương phố Bông-kiểu

CHÍ-CHỦ (Pate-the)

Thuốc chữa bệnh tả. — Từ khi cái ác khí dịch tả lan khắp trong huyện Thanh-ba và bên Tế-hà xứ, thì hội Phúc-thiện chúng tôi có trích ở công quĩ ra một số tiền khá to để mua quan-quế, mà chế thứ thuốc viên 4 vị của ông phó Dương-tử-Nhu và cấp 28 vị thuốc để nấu rượu là bài cái đơn trong báo đã đăng để phát làm phúc không lấy tiền cho những người mắc phải bịnh dịch tả, và hội chúng tôi có cho ý kiến ký trình quan sở-tại thì ngài cũng vui lòng thưởng sức cho cả 8 ông trong hạt, nếu làng nào có thấy bịnh ấy phát ra thì lý dịch nên đến hội Phúc-thiện Chi-nhà mà lấy rượu và thuốc viên ấy về mà chữa cho mọi người dân, vì vậy hội chúng tôi chữa khỏi được đến ngót bốn trăm người đã mắc phải bịnh ấy.

Sau khi đã hội có tiếp được bức thư cảm ơn của ông chánh-tổng Hạ-mạo, trong thư ông nói ông đã đăng mười đồng thuốc ấy mà cứu được hơn trăm người. Vậy xin nói để đồng bào cùng biết hai cái phương thuốc thần hiệu ấy.

Phó hội-trưởng hội Phúc-thiện
Trần-ngọc-Thành

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Kỳ hạch sơ học Pháp-Việt. — Kỳ hạch lấy bằng Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires franco-annamites) ở Huế năm nay được 180 người trúng tuyển; số ấy có 14 nữ học sinh. Bản-báo lục đăng danh sách các cô các cậu như sau này :

I. Nữ học sinh

Ng-thị-Cai, Lâm-ngọc-Hạc tức Kim Cúc, Tôn-nữ-thị Khuê, Hoàng-thị-Lễ, Phạm-thanh-thị-Mỹ, Hoàng-thị-Hồng, Phạm-thị-Quyên, Hồ-thị-Thanh, Phạm-thị-an-Tô, Phạm-thị-Viên, Trần-thị-Vọng, Ng-thị-thanh-Yến, Công-tộc-nữ-thị-Liên, Tăng-tôn-nữ-thị-Thanh.

II. Nam học-sinh

Phạm-ngọc-An tức Phát, Ng-Anh, Nguyễn-văn-Ái, Hoàng-tấn-Bang tức Huyền, Phạm-hữu-Bằng, Phạm-canh-Bang, Ngô-đức-Bảng, Bửu-Biên, Bửu-Bát, Ng-quang-Bát, Nguyễn-văn-Bửu, Phạm-ngọc-Bửu, Phạm-gia-Cảnh, Tôn-thất-Cảnh, Trần-văn-Cảnh, Trần-tuyển-Cao, Đoàn-v-Cao, Ng-văn-Cao, Tôn-thất-Cật, Tôn-văn-Cân tức Kenri Dallies, Trần-văn-Can, Lê-viết-Can Vũ-bá-Cang, Ng-công-Cu, Ngô Cương, Lê-khắc-Cương, Trương-đình-Chấn, Lê-Chiêm, Danh-Chín, Ng-đình-Chiểu, Ng-kim-Chung, Ng-xuân-Chương, Ng-văn-Canh, Hoàng-Dy, Võ-văn-Điểu, Ng-đức-Dung, Trần-văn-Duyệt, Ng-quang-Duyệt, Hồ-hữu Du, Hoàng-Dương, Ng-văn-Dương, Ng-văn-Đạm, Hồ-đăng-Đoàn, Bửu-Đông, Trần-tấn-Dương, Vĩnh-d'ương, Nguyễn-Dật, Đoàn-văn-Hai, N.-Hàng, Lâm Hạp tức Biệt, Ngô-khắc-Hân, tức Thiện, Bửu-Hấp, Ng-văn-Hào, Hồ-đắc-Hòa, Lê-văn Hoàng, Ngô đình-Hòe, Lê-v-Hột Hồ xuân-Bué, Lê-văn-Huy, Tô-thất-Huyến, Lê-v-Hương, Bến-Kén, Dỗ-hữu-Ký, Bửu-Kỳ a, Trương-thành Khan, Lê Khâm, Tôn-thất-Khiêm, Phan-văn-Khương, Ng-v-Lai, Trần-văn-Lễ Võ viết-Lệ, Ng-viết-Liên, Phan-văn-Liên, Trần-đăng-Liên, Ng-văn-Lịch, Hoàng-văn-Liên, Mai-văn-Lịch, Marcel Liversat tức Khôi, Ng-v-Long, Lê-văn-Lợi, Phạm-văn-Luyện, Trần-gia Sư, Thái-quang-Lự, Cao-quang Lương, Hồ-văn-Mão, Phan-Mật, Phạm-thế-Mỹ, Nguyễn-văn-Nghệ, Liêm-văn-Ngọc, Phạm-tịch-Ngọc, Dương-đình-Nguyên, Phạm-Nhung, Trương-công Nhượng, Trần-văn-Dinh, Võ-đại-Phát, Vĩnh-Phúc, Võ-văn-Phương, Ngô-Quang, Ng-Quế, Tôn-thất-Quỳnh, Trương-Sang, Bửu-Sự, Trần-văn-Sung, Lê-v-Sương, Lê-quang-Tài, Ng-văn-Tào, Lê-Tâm, Trần-v-Tấn, Bế-ky-Tế, Lê-đình-Tuân Trần-văn-Tung, Võ-văn-Tuyên, Trần đức-Tuyên, Lê-ung-Tuyên, Phạm-v-Thanh, Trần-đình-Thảo, Hoàng-Thâm, Lê-v-Thè, Bùi-quang-Thê, Bế-v-Thi, Lê-Thiêm, Cao-xuân-Thiều, Phạm-đăng-Thiều, Lê v-Thọ, Phạm-v-Thung, Ng-Thoan tức Đam, Bửu-Thoại, Ng-đình-Thuyết, Ng-v-Thương, Ng-trung Tranh, Ng đình-Trị, Ng-đức-Thiệm, Ng-văn-Thiêm, Thái-nguyên-Trinh, Ung-Trang, Đào-Trs, Cao-thánh-Trực Đinh-Tuyển, Bùi-Viêm, Hoàng-trọng-Vị, Võ hữu Xán, Mai-Xuân, Tôn-thất-Văn tức Yến, Ng-Huy.

新民書館
CENT DICTÉES
Préparatoires
au Certificat d'Etudes et au Concours d'Admission aux L. P. S.

Giá bán : 0$40
Cước : 0,16

Ở xa xin gửi tem về trước. Không gửi Contre-Remboursement.

TÂN-DÂN THƯ-QUÁN, HANOI

HỘI TRÍ-TRI

Bắt đầu từ ngày mùng một tháng bảy này trở đi, hội Trí-Trí sẽ mở các lớp học trong hai tháng hè như sau này :

a. *lớp đồng-ấu* (*cours enfantin*) đến *cao-đẳng* (*cours supérieur*) ; học từ 7 giờ đến 10 giờ sáng. Học-phí một đồng.

b. *lớp chuyên dạy những học-sinh đã có bằng Sơ-học Pháp-Việt* thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm : học từ 6 giờ đến 8 giờ tối. Học phí 2 đồng.

c. *lớp chữ nho* : học tối thứ hai và tối thứ sáu từ 7 giờ đến 9 giờ : không phải giả tiền học phí. Giấy xin học vào lớp học để thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm thì nhận tới thứ năm 30 Juin, hồi năm giờ chiều ở nhà hội. Học-sinh phải mang theo livret scolaire mới được nhận vào học.

Trí-Trí hội lại cáo.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh cảm.

Mắc bệnh cảm, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh cảm, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống, sáu cachets
3001

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 22, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra nóng phải, làm cho hay ho nhọt.

ẤY LÀ :
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MÁU BÒ 1$40
3003

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét về so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to lắm!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

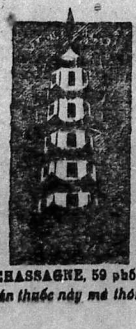
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giả lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

Thuốc trị chứng thổ tả
HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chữ ra đi chuyển-trị chứng thổ tả mới mắc phải cùng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (dạ-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được đủ các chứng do bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong dạ dày, trong đại tiểu tràng rất thần-hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng dữ-dội trước khi và sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho chóng đỏ chứng đi rửa và cầm tiết hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có cộng phụ gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn : Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa xúp).

Trẻ con : Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).

Chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc này mà thôi.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :
« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »
(LES MISÉRABLES)
Soạn-giả : Victor Hugo
Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh
VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Phần thứ nhất, quyển thứ 1, mỗi quyển. 0$50
— — 2, — . 0.45
— — 3-4, — . 0.35
— — 5-6, — . 0.45
— — 7-8, — . 0.65
Phần thứ hai, quyển thứ 1, — . 0.45
— — 2-3, — . 0.50
— — 4-5-6, — . 0.60
— — 7-8, — . 0.50
Phần thứ ba, quyển thứ 1-2-3, — . 0.55
— 4-5-6-7, — . 0.65
Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20
cả 11 quyển gói làm một. . 1.00

Quyển thứ 3 và 4, phần thứ nhất đóng nhập một.
— 5 và 6, — —
— 7 và 8, — —
— 2 và 3, phần thứ hai — —
— 4-5 và 6, — — —
— 7 và 8, — — —
— 1-2 và 3, phần thứ ba — —
— 4-5-6 và 7, — — —

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, BOUNOL, GARRIGUES & Cie

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Những sự khốn-khổ của đàn-bà

Người ta nói đàn-bà là giống người bị-thương cả đời. Nhưng chỉ những khi không biết bảo-hộ cơ-thể đối với những sự làm những sự có thể làm hại cơ-thể, thì những sự hành-động của cơ-thể mà sinh ra khốn khó. Đàn-bà bị yếu-đuối suy-nhược, thì những khi cơ-thể hành-động rất thường, mà sinh ra khốn-khó trăm chiều. Nhưng nên dùng thuốc:

QUINIUM LABARRAQUE

Đã được hội Hàn-lâm Y-học Paris ưng-chuẩn

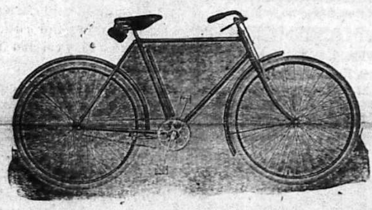
thì không có điều gì là ngại-ngùng nữa.
Thuốc ấy là thuốc bổ rất mạnh, dùng trong những khi thân-thể suy-nhược đau gân kém huyết, làm việc thái-quá, v. v., dùng thuốc ấy rất là công-hiệu. Sau hay trước bữa cơm, uống một cốc con, thuốc ấy chế bằng rượu vang cũ Malaga, thì làm cho chóng phục-sức, làm cho dạ dày sẵn vị toan, và làm cho khắp cơ-thể đều khôi-phục.

Bán tại các hàng bào chế tốt.

Bán buôn tại: Maison FRÈRE 19, Rue Jacob Paris (6e)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố PAUL-BERT — HANOI

Xe-đạp « MORO » đã lắp thành xe, cả bánh, ru-líp, chắn bùn, 1 máy hãm. . . . . Giá: **400 frs.**

Xe-đạp « MORO » chạy thi Tour de France, đã lắp thành xe, moyeux à aillette đủ cả. Giá đặc-biệt: **650 frs.**

Xin mời đến xem xe ở bản-hiệu

KHÔNG GÌ THÚ BẰNG

Ăn cơm xong rồi,

Uống một cốc nhỏ

RƯỢU

Rhum du Pilar

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh. 3007

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi
113, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống, Nam-định

Urocédrol Gallo

Thuốc mới trừ bệnh lậu, chế bằng Essence de Cédrus Atlantica. Tốt hơn các thứ thuốc đàn-hương không bao giờ làm đau thận, và trị bệnh rất chóng.

BÁN TẠI.

Hanoi, hiệu Chassagne.
Haiphong, hiệu Brousmiche.

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

INJECTION PEYRARD

Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỆNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bệnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

Bán cùng các nhà thuốc có danh.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất ghê gớm ở bệnh lậu là: Yếu sức đi và mất đường sinh dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục dễ hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm-mạp? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal Monal*. Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal Monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn-cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, như thế bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

CÁC BÀ CÁC CÔ!

Có nhuộm vải hàng lụa nỉ
THÌ NHỚ KHÔNG CÓ MÓN-VỊ NÀO
tốt hay bằng thuốc hiệu

"LA MAURESQUE"

Có bán ở Hanoi:
Tại tiệm thuốc ông LAFON và LACAZE
và cùng các nhà bán thuốc-vị
Muốn có thuốc thử biết, gởi thơ cho bà
Vve C. FERCOQ, ở ASNIÈRES (Seine) France
hỏi, gởi không.

Thuốc trị chứng thổ-tả

Nhà nào cũng phải trữ thứ thuốc này để phòng trị chứng thổ-tả.

Thứ thuốc hiệu **« Cái tháp »** *này là thuốc chuyên trị chứng thổ tả thần-hiệu vô song.*

Vì thuốc ấy:

Có vị chữa cầm ngay chứng đi tả;

Có vị bổ cho quả tim được mạnh mẽ lên;

Có vị làm cho thân-thể khỏi phát lãnh;

Có vị làm cho chỉ hẳn chứng thổ.

Chỉ ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE** *59 phố Paul Bert Hanoi* có bán thứ thuốc trị bệnh thổ tả rất thần-hiệu ấy thôi.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lững ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,95**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3803

Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc LE SUDOL thật là công-hiệu vô-song!

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da-dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp: 0$50

Có cả cái chấm bột nữa

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi có bán thôi.

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay cả thế gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó cũng đặng, nhưng là người bịnh ọp cùng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái ban, ho cảm mạo tức ngực, rét ban cùa lưỡi trắng, trắc trở trong tì vị các bịnh đó đều đặng chắc tay thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lúc đang lớn cùng đờn bà kế khi lúc sanh sản, cùng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp nhiệt cũng chẳng nên quên đặng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy lẹm mau và chắc. Chẳng những có trừ hết mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống ngon có chừng và chúng ta giám kêu thuốc đó rằng: Nước ngọc thạch của thiên thần chế ra (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đặng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nâng lòng ta.

Rốt lại thuốc rượu QUINA LAROCHE là một thứ thuốc lấm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bán theo chai rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly trước cữ rét 2 giờ rưỡi, thì ly chót uống trước cữ nửa giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi:
21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900,
4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923,
10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH:	Francs	**72.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI:	»	**68.400.000**
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294:	»	**81.089.090**

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điền-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiệu viết tắt để gởi điện-tín: INDOCHINE. 3043